

ACORDAREA AJUTORULUI SOCIAL ÎN TREI REGIUNI ALE REPUBLICII MOLDOVA: EFICIENȚA ȘI INTEGRITATEA PROCESULUI

RAPORT FINAL

CENTRUL DE ANALIZĂ ȘI PREVENIRE A CORUPȚIEI

*Acest Raport a fost elaborat în cadrul Proiectului **"Ajutorul social în Republica Moldova: între eficiență și integritate"** implementat de CAPC cu suportul reprezentanței Fundației Konrad Adenauer în Republica Moldova din resursele oferite de Uniunea Europeană și Ministerul Federal de Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei.*

Opiniile exprimate reflectă poziția autorilor și nu reprezintă în mod neapărat punctul de vedere al finanțatorului

CUPRINS

I. CONSIDERAȚII INTRODUCȚIVE.....	2
II. SUMAR EXECUTIV.....	4
III. DESPRE PROIECTUL CAPC	6
IV. REPERE METODOLOGICE	7
IV.1. Metodologia de monitorizare	7
IV.2. Sistemul electronic de monitorizare a ajutoarelor sociale.....	8
V. MONITORIZAREA ALOCĂRII AJUTOARELOR ÎN TREI REGIUNI: CONSTATĂRI PRINCIPALE	10
V.1. Constatări generale privind monitorizarea ajutoarelor	10
V.2. Nord (Bălți/Sângerei)	15
V.3. Sud (UTA Găgăuzia).....	19
V.4. Centru (Telenești/Rezina)	22
VI. RECOMANDĂRI ȘI SOLUȚII	29
Anexa nr.1. Model solicitare de informații	32
Anexa nr.2. Sinteza interviuri beneficiari.....	35
Anexa nr.3. Sinteza interviuri reprezentanți asistența socială.....	38
Anexa nr.4. Sinteza interviuri reprezentanți primăriei.....	42

ABREVIERI

APL	Autorități publice locale
APRA	Ajutor pentru perioada rece a anului
CAPC	Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției
DASPF	Direcție asistență socială și protecție a familiei
Legea 133/2008	Legea cu privire la ajutorul social, nr.133 din 13.06.2008
Regulamentul 1167/2008	Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008

I. CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

Prezentul Raport final de monitorizare a ajutoarelor sociale în 3 regiuni din Republica Moldova prezintă sinteza activităților desfășurate de CAPC împreună cu 4 organizații locale partenere pe parcursul anului 2020. Raportul descrie modul de acțiune al autorităților responsabile de stabilirea și monitorizarea ajutoarelor sociale.

Sistemul de protecție socială al Republicii Moldova este unul divers și include atât prestații de asigurări sociale, cât și de asistență socială. Astfel, orice persoană (familie) aflată într-o situație de dificultate (într-un risc social) are dreptul la prestații. Categoria și mărimea acestora sunt condiționate de riscul social care afectează potențialul beneficiar, dar și de statutul acestuia. În cazul persoanelor asigurate prestațiile sunt acordate din cadrul bugetului de asigurări sociale de stat și se raportează la contribuțiile achitate. Dacă persoana pe parcursul vieții nu achită contribuții de asigurări sociale, dar, în virtutea anumitor împrejurări ajunge în situație de risc social, ea va beneficia de prestații și servicii sociale oferite din cadrul bugetului de stat, bugetelor locale etc.

În lista prestațiilor de asistență socială identificăm și ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului. Reglementări juridice care vizează această prestație de asistență socială se conțin în ***Legea cu privire la ajutorul social***, nr.133 din 13.06.2008 și în Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 pentru aprobarea ***Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social***.

Ajutorul social constituie o plată lunară în bani acordată familiei defavorizate. De dreptul la ajutor social beneficiază familia defavorizată în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una din următoarele situații:

- au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației;
- sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate;
- sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar;
- se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de până la 3 ani;
- îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico-sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;
- realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților.

Instituirea ajutorului social în Republica Moldova a avut drept scop înlocuirea mai multor beneficii categoricale care se acordau persoanelor cu diferite merite, fără a se ține cont de nivelul de bunăstare a acestora. La etapa actuală, mărimea ajutorului social se stabilește ca diferență între venitul lunar minim garantat al familiei și venitul global al acesteia și are drept scop acoperirea lacunei venitului prin identificarea beneficiarilor vulnerabili. Ajutorul social se raportează la structura familiei, urmărindu-se ca fiecare dintre membrii familiei să se bucure de un nivel minim de bunăstare. La evaluarea bunăstării se iau în considerare componența familiei și bunurile mobile și imobile pe care le are în proprietate/folosință familia, utilizând un set de caracteristici care identifică bunăstarea. Deținerea anumitor bunuri mobile și imobile, precum și unele caracteristici ale familiei sunt considerate drept indicator al bunăstării, exprimat în puncte. Dacă punctajul este mai mare decât cel stabilit, familia nu este eligibilă pentru acordarea dreptului la ajutor.

Pentru a beneficia de ajutor social potențialii beneficiari urmează să întrunească mai multe condiții: să realizeze un venit mai mic decât cel garantat de stat acestei gospodării; toți membrii adulți să confirme un statut ocupațional sau incapacitatea de a munci; testul bunăstării gospodăriei să fie unul pozitiv.

La stabilirea venitului global al familiei se iau în considerare veniturile obținute în formă bănească din munca retribuită, veniturile din toate tipurile de activitate antreprenorială, veniturile realizate din folosirea terenurilor agricole și a loturilor de pământ, precum și alte tipuri de venituri. În cazul prestațiilor de asigurări și de asistență socială, se iau în calcul cuantumul stabilite. În realitate, acești indicatori nu întotdeauna sunt relevanți, având în vedere că de multe ori terenurile agricole deținute în proprietate nu sunt aducătoare de venituri, iar pe de altă parte - cetățenii Republicii Moldova realizează deseori venituri neoficiale, nedeclarate a căror evidență nu poate fi ținută. Astfel, nu întotdeauna cei cărora li se stabilește ajutor social fac parte din păturile cele mai vulnerabile ale societății.

Rapoartele Curții de Conturi au scos în evidență mai multe deficiențe în procesul de stabilire, distribuție și monitorizare a utilizării ajutorului social și APRA. Potrivit rapoartelor Curții de Conturi, la nivel local persistă probleme legate de organizarea modului de stabilire și de plată a ajutorului social, de sistemul de plată, precum și de controlul procesului de acordare a ajutorului social. Chiar în cadrul [ultimului raport](#) al Curții de Conturi asupra **Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat** au fost identificate iregularități la acordarea ajutoarelor sociale, formarea datoriilor față de beneficiari etc. Nu există studii sau cercetări complexe ale societății civile care să fi monitorizat îndeaproape acest subiect, deși modalitatea în care este repartizat ajutorul social este de importanță majoră pentru societate, în special pentru populația din localitățile rurale care fie nu cunoaște despre posibilitatea de a beneficia de ajutor social, fie semnalează iregularități în acordarea acestuia, de multe ori beneficiari fiind persoane care nu corespund condițiilor legale și obțin în mod neîntemeiat aceste ajutoare.

Reieșind din aceste prezumții, CAPC în parteneriat cu cele 4 organizații necomerciale locale a lansat în 2019 proiectul de monitorizare a stabilirii și supravegherii de către autorități a ajutoarelor sociale.

II. SUMAR EXECUTIV

Raportul reflectă rezultatele **monitorizării** stabilirii și distribuției ajutoarelor sociale **în 3 regiuni: Centru, Nord și Sud pe parcursul anului 2020:**

- în regiunea **Centru** au fost monitorizate localitățile care fac parte din **2 raioane: Telenești și Rezina;**
- în regiunea **Sud** au fost monitorizate toate localitățile care intră în componența **UTA Găgăuzia;**
- în regiunea **Nord** au fost monitorizate toate localitățile din **raionul Sîngerei și mun. Bălți.**

Monitorizarea s-a desfășurat în două etape:

- în cadrul primei etape (**aprilie-august 2020**) activitățile s-au derulat în **regim de testare** a instrumentelor de monitorizare ale CAPC: Metodologia și sistemul electronic pentru fixarea rezultatelor monitorizării www.ajutorsocial.capc.md;
- etapa a doua a monitorizării (**septembrie 2020-decembrie 2020**) a avut ca scop consolidarea și ajustarea instrumentarului de monitorizare, precum și colectarea datelor de la autoritățile responsabile (structurile locale de asistență socială și APL) care privesc beneficiarii de ajutoare sociale.

În perioada de referință (anul 2020), cele 4 organizații locale au:

- formulat și expediat **326 solicitări de informații** și au introdus toate datele relevante în sistemul electronic;
- au desfășurat **103 interviuri** cu reprezentanții APL (primari, secretari, funcționari locali);
- au intervievat **125 reprezentanți** ai structurilor de asistență socială;
- au chestionat **242 de beneficiari** (potențiali beneficiari de ajutor social/APRA);

Constatările de bază ale monitorizării potrivit principalelor aspecte urmărite denotă că:

- pe parcursul anului 2020, în toate cele 3 regiuni, au fost depuse **27 602 cereri pentru obținerea ajutorului social;**
- **cele mai multe cereri** au fost depuse în regiunea **Sud (UTA Găgăuzia) – 11333**, fiind urmată de regiunea **Nord (mun. Bălți și Sîngerei) – 8470**. În regiunea **Centru (Telenești și Rezina)** au fost depuse - **7799 cereri;**
- ponderea cea mai mare a solicitărilor de ajutor a revenit categoriei *persoanelor care au atins vârsta de pensionare (58%)*, fiind urmați de categoria *persoanelor încadrate în grade de dizabilitate (22%)*. În contrast, cea mai mică pondere a solicitanților de ajutor social sunt în categoria *persoanelor tinere (perioada de sarcină și îngrijire a copilului)* – doar **2%.**
- **83% din cererile** de obținere a ajutorului social au fost **soluționate pozitiv**, i.e. beneficiarii au obținut ajutorul social;
- **anchete sociale** au fost completate doar în privința a **20%** din cererile depuse.

Cu referire la categoriile beneficiarilor de ajutoare:

- cea mai mare pondere a beneficiarilor ajutoarelor sociale revine categoriei **persoanelor care au atins vârsta de pensionare – 57%;**
- **persoanele încadrate în grade de dizabilitate reprezintă 22%, iar șomerii sunt reprezentați în proporție de 8%;**
- o cotă mai puțin semnificativă (**3% și, respectiv, 4%**) revine beneficiarilor care se integrează în 2 categorii: *se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani și categoriei beneficiarilor care îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico-sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPs.*

Cu referire la monitorizarea utilizării ajutoarelor:

- în majoritatea localităților **există comisii de monitorizare (90%);**

- în cazul a **10% din localități acestea nu există;**
- numărul mediu de membri ai comisiilor de monitorizare este de **3 persoane.**

Cu referire la contestarea deciziilor:

În perioada supusă monitorizării **au fost contestate 939 decizii.** La data întocmirii prezentului raport există o singură decizie a instanței judecătorești privind rezultatele contestării deciziilor.

Cu referire la modificarea/sistarea ajutoarelor;

- cuantumul ajutorului a fost modificat **în 1935 cazuri;**
- **în 1725 cazuri acordarea ajutorului a fost sistată;**
- motivele cele mai frecvente pentru care a fost sistat ajutorul au fost *neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege* **(36%)** și *decesul beneficiarului de ajutor* **(22%).**

Analiza datelor dezagregate pe regiuni demonstrează aceleași tendințe generale, cu unele particularități care sunt evidențiate pentru fiecare regiune în parte.

Raportul conține și un șir de recomandări cu referire la aspectele legate de:

- deschiderea în prezentarea informațiilor (transparența);
- evidența beneficiarilor (date dezagregate);
- anchetele sociale;
- activitatea comisiilor de monitorizare;
- rapoartele de utilizare a ajutorului social;
- activitățile de informare a potențialilor beneficiari;
- implicarea beneficiarilor în activitățile de interes comunitar;
- stabilirea indicatorilor de bunăstare.

III. DESPRE PROIECTUL CAPC

Proiectul *“Ajutorul social în Republica Moldova: între eficiență și integritate”* a fost lansat de Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) în anul 2019, cu suportul reprezentanței Fundației Konrad Adenauer în Republica Moldova din resursele oferite de Uniunea Europeană și Ministerul Federal de Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei

Scopul Proiectului a fost instituirea unui mecanism durabil de monitorizare a sistemului de acordare a ajutorului social prin:

- crearea unei **rețele de ONG locale**, care să monitorizeze acordarea ajutorului social, în baza unui instrument unic;
- elaborarea și punerea în aplicare a unei **Metodologii standardizate de monitorizare** a sistemului alocării ajutoarelor sociale la nivel local;
- asigurarea **mediatizării și promovării rezultatelor monitorizării** și a recomandărilor de îmbunătățire a mecanismelor de acordare a ajutoarelor sociale.

Perioada de implementare a Proiectului CAPC a fost **1 noiembrie 2019 - 31 ianuarie 2021**.

Proiectul a acoperit 3 zone geografice ale Republicii Moldova:

- **Centru** (raioanele Rezina și Telenești);
- **Nord** (municipiul Bălți și raionul Sîngerei)
- **Sud** (UTA Găgăuzia): municipiul Comrat și toate localitățile incluse în componența UTA Găgăuzia.

Rețeaua ONG-urilor locale creată pentru monitorizarea sistemului acordării ajutoarelor în cele trei regiuni ale Republicii Moldova a fost constituită din:

- Asociația Obșteasca **“Concordia” (Telenești)**;
- Asociația Obșteasca **„Nufărul” (Rezina)**;
- Asociația pentru Drepturile Omului **“Lex XXI” (Balti)**;
- Asociația Obșteasca **„Clinica Juridică Comrat” (Comrat)**

Principalele activități ale Proiectului CAPC s-au concentrat pe:

- elaborarea Metodologiei de monitorizare a alocării ajutoarelor sociale (2019-2020);
- monitorizarea propriu-zisă a alocării ajutoarelor sociale în baza Metodologiei (colectarea informației de către ONG locale; consultarea ONG locale de către CAPC în procesul monitorizării) în perioada **aprilie 2020-ianuarie 2021**;
- elaborarea a două rapoarte (intermediar semestrial și final anual) privind alocarea ajutoarelor sociale în cele 3 regiuni ale Republicii Moldova: Sud, Centru și Nord.

Raportul intermediar a fost elaborat în vara anului 2020 și prezentat în cadrul unui [eveniment public](#), organizat în regiunea Centru în data de **7 octombrie 2020**.

Raportul de față este unul final și reflectă activitățile de monitorizare a procesului de alocare a ajutoarelor sociale de către cele 4 organizații-partenere locale în perioada **aprilie-decembrie 2020**. Reperete metodologice utilizate și constatările monitorizării desfășurate în perioada de referință, inclusiv recomandările deduse în baza exercițiului sunt redate în capitolele de mai jos ale prezentului Raport.

IV. REPERE METODOLOGICE

Activitatea de monitorizare a distribuției ajutoarelor sociale în cele trei regiuni s-a desfășurat cu aplicarea a două instrumente, elaborate în cadrul Proiectului:

- **Metodologia de monitorizare** a distribuției ajutoarelor sociale;
- **Sistemul electronic**, elaborat în baza Metodologiei CAPC pentru fixarea rezultatelor monitorizării și menținerea evidenței zilnice a activității de monitorizare.

IV.1. Metodologia de monitorizare

Metodologia de monitorizare a distribuției ajutoarelor sociale/ajutoarelor pentru perioada rece a anului (în continuare *Metodologia CAPC*) a fost elaborată de doi experți ai CAPC și este structurată potrivit următoarelor secțiuni: considerații introductive, scopul și principiile monitorizării, obiectul monitorizării, subiecții monitorizării, perioada și frecvența monitorizării, indicatorii de monitorizare, metodele și instrumentele utilizate, sursele de obținere/verificare a indicatorilor, modelul raportului de monitorizare.

Metodologia CAPC este un instrument de monitorizare a:

- procesului de acordare a ajutoarelor sociale/a ajutoarelor pentru perioada rece a anului (AS/APRA);
- a beneficiarilor de ajutoare sociale/ajutoare pentru perioada rece a anului (AS/APRA);
- activității structurilor teritoriale de asistență socială, care decid asupra acordării unor astfel de ajutoare.

Pentru facilitarea înțelegerii aspectelor monitorizate și a cadrului normativ aplicabil domeniului ajutoarelor sociale, Metodologia CAPC a inclus în anexă un sumar al cadrului normativ privind AS/APRA, în special, fiind vorba de: [*Legea cu privire la ajutorul social, 133/2008*](#) și Hotărârea Guvernului pentru aprobarea [*Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, 1167/2008*](#). De asemenea, anexele Metodologiei au inclus un model tipizat de solicitare a informațiilor, o listă de întrebări standardizate pentru interviuri cu reprezentanții autorităților responsabile și fișa de monitorizare.

SCOPUL monitorizării este de a contribui la transparentizarea procesului de stabilire, achitare și supraveghere a utilizării conforme a ajutoarelor sociale, inclusiv a ajutoarelor pentru perioada rece a anului și elaborarea propunerilor de corectare a implementării politicilor în acest domeniu.

OBIECTUL monitorizării l-a constituit activitatea/acțiunile autorităților responsabile de stabilirea, achitarea, monitorizarea utilizării conforme, revizuirea și încetarea acordării **AS**. În special au fost urmărite aspectele legate de:

- depunerea cererilor pentru obținerea ajutoarelor;
- examinarea cererilor pentru obținerea ajutoarelor și comunicarea rezultatelor examinării (inclusiv respectarea termenelor și **completarea anchetelor sociale**);
- supravegherea (monitorizarea) utilizării conforme a ajutoarelor, inclusiv existența structurilor pentru desfășurarea acestei activități (comisii de monitorizare a utilizării ajutoarelor sociale);
- modificarea/încetarea acordării ajutoarelor (temeiuri);
- implicarea beneficiarilor ajutoarelor în activitățile comunitare, inclusiv existența planurilor locale în acest sens;
- ținerea evidenței beneficiarilor ajutoarelor;
- contestarea deciziilor ce țin de ajutoare (acordare, încetare, modificare etc.).

Este important să se rețină că activitatea de monitorizare **nu a urmărit să aprecieze corectitudinea acordării ajutoarelor sociale/pentru perioada rece a anului, corespunderea beneficiarilor condițiilor prevăzute de lege și cuantumul ajutoarelor sociale stabilite**. Totuși, o

parte din metodele și instrumentele de monitorizare, în special studiile de caz, determinate în baza interviurilor și analizei răspunsurilor oferite la solicitările de informații au permis identificarea unor cazuri de neaplicare/eludare/încălcare a normelor (a se vedea în acest sens capitolul V al prezentului raport).

SUBIECTII procesului de monitorizare:

- **Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea**, prin intermediul **structurii teritoriale de asistență socială (direcția asistență socială și protecție a familiei/DASPF)** - care organizează și acordă asistență socială în funcție de necesitățile identificate, generalizează și sistematizează informația privind asistența socială acordată și analizează eficiența acesteia, completează sistemul informațional în domeniul asistenței sociale cu date la nivel de raion, informează populația despre situația în domeniul asistenței sociale, despre modul de acordare a serviciilor sociale;
- **Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi (primăriile)** – care inițiază studierea situației în sfera socială pe teritoriul subordonat, analizează problemele sociale din localitatea unde familia solicitantă își are reședința curentă;
- **Comisiile** (create de structura teritorială de asistență socială) - care, **selectiv**, verifică la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului autenticitatea informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social și întocmesc ancheta socială, inclusiv verifică corectitudinea utilizării ajutorului social, întocmind raportul de utilizare a ajutorului social. Comisiile sunt constituite dintr-un număr impar de membri, nu mai mic de 3 persoane, și includ reprezentanți ai structurii teritoriale de asistență socială, reprezentanți delegați ai autorităților administrației publice locale și reprezentanți ai societății civile.

PERIOADA monitorizării distribuției ajutoarelor pentru prezentul raport final acoperă intervalul **1 ianuarie 2020-31 decembrie 2020**.

Monitorizarea a fost asigurată în 2 nivele:

- **8** monitori locali (pentru fiecare raion/localitate câte 2 monitori);
- **1** expert consultant al CAPC.

Monitorii locali au asigurat:

- colectarea primară a informațiilor;
- solicitarea informațiilor de la subiecții monitorizării și alte autorități relevante, inclusiv din sursele alternative;
- interviuarea beneficiarilor/potențialilor beneficiari de ajutoare, a reprezentanților DASPF/managerilor de caz/asistenților sociali comunitari, reprezentanților primăriilor;
- introducerea informației în e-template-ul electronic de monitorizare www.ajutorsocial.capc.md;
- verificarea corectitudinii informației introduse în e-template;
- analiza cotidiană a surselor de colectare a informațiilor.

Pentru fiecare localitate în parte au fost completate **fișe de monitorizare**. Completarea acestora s-a asigurat prin aplicarea următoarelor **metode/instrumente de monitorizare**:

- **solicitarea, conform modelului prestabilit de Metodologia CAPC, a informațiilor de la autoritățile responsabile:** direcțiile de asistență socială și protecție a familiei, primării;
- **interviurile și studiile de caz.** Interviurile au fost desfășurate în perioada inițială de monitorizare la nivel local cu beneficiarii ajutoarelor, asistenții sociali, funcționari locali, alte persoane interesate.

IV.2. Sistemul electronic de monitorizare a ajutoarelor sociale

Pentru ordonarea procesului de monitorizare și completare a fișelor de monitorizare a fost elaborat un e-template electronic care ține evidența la zi a tuturor activităților desfășurate de monitori.

Sistemul electronic are două nivele de acces:

- **administrator** (expertul consultant și coordonatorul proiectului CAPC) și
- **utilizator** (8 monitori locali din cele 3 regiuni).

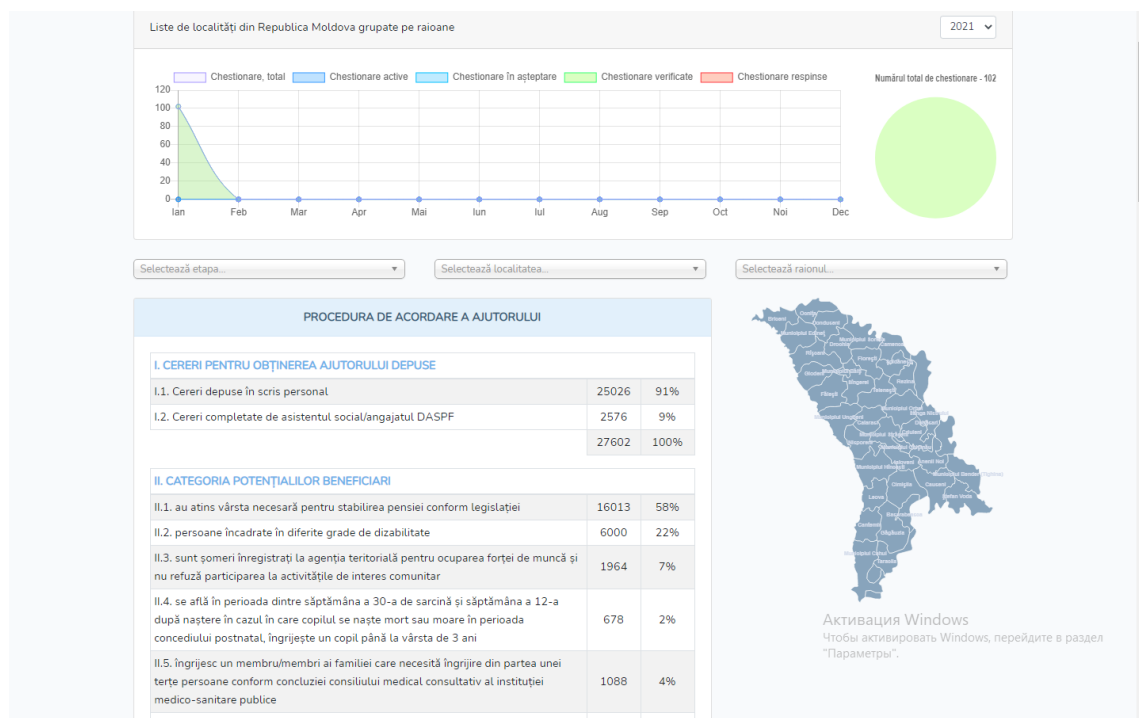
Șablonul electronic are drept scop asigurarea unei evidențe statistice la zi pentru verificarea și cuantificarea activității de monitorizare a ajutoarelor în cele 3 regiuni; ordonarea activității de monitorizare desfășurată de către monitorii locali și respectarea obligatorie de către aceștia a rigorilor impuse față de completarea fișelor de monitorizare.

Utilizarea e-templete a oferit mai multe avantaje pentru buna desfășurare a Proiectului CAPC:

- a simplificat lucrul monitorilor și a responsabilului de aprobare/validare a fișelor de monitorizare;
- a păstrat structura uniformă a tuturor fișelor de monitorizare;
- a permis monitorizarea de către coordonatorul de proiect și responsabilul de aprobare/validare a fișelor de monitorizare a volumului de lucru al tuturor monitorilor;
- a asigurat ținerea statisticii la zi;
- a permis generarea și utilizarea datelor statistice oferite de sistem pentru o analiză amplă a procesului alocării/distribuției și monitorizării de către autorități a ajutoarelor;
- a contribuit la identificarea erorilor/omisiunilor metodologice din versiunea inițială a Metodologiei CAPC și a șablonului electronic, inclusiv pe partea modulului statistic, omisiuni care au fost revizuite în a doua etapă de monitorizare (august 2020-decembrie 2020).

Figura de mai jos prezintă interfața modulului statistic al sistemului electronic de monitorizare a ajutoarelor sociale: www.ajutorsocial.capc.md

Figura 1. Modulul statistic al www.ajutorsocial.capc.md

V. MONITORIZAREA ALOCĂRII AJUTOARELOR ÎN TREI REGIUNI: CONSTATĂRI PRINCIPALE

Prezentul capitol conține informații privind progresele și provocările în activitatea de monitorizare a ajutoarelor, activitățile desfășurate de monitorii locali, constatările generale ale procesului de monitorizare a alocării și distribuției ajutoarelor sociale în toate cele 3 regiuni (Centru, Nord și Sud), descrierea sumară a partenerilor, analiza datelor dezagregate pe fiecare regiune, precum și unele studii de caz pertinente domeniului de monitorizare și care au fost detectate în localitățile monitorizate.

V.1. Constatări generale privind monitorizarea ajutoarelor

Această secțiune redă rezultatele compilate ale activității de monitorizare pentru toate cele 3 regiuni: Centru, Nord și Sud. În context se impun câteva precizări importante:

- monitorizarea desfășurată de CAPC și organizațiile locale partenere este un prim exercițiu de acest gen care s-a desfășurat în Republica Moldova, o tentativă prin care ne-am propus să abordăm subiectele de ordin social prin prisma corectitudinii și integrității procedurilor aplicate la nivel local;
- constatările reflectă rezultatele monitorizării care s-a derulat în **regim de testare și ajustare** a instrumentelor de monitorizare: Metodologia CAPC și sistemul electronic pentru fixarea rezultatelor monitorizării www.ajutorsocial.capc.md;
- potrivit conceptului inițial al Proiectului CAPC, monitorizarea urma să se refere doar la ajutorul social, însă, pe parcursul scrierii Metodologiei, luând în calcul prevederile legislației relevante și practicile existente, s-a considerat oportun de a extinde exercițiul de monitorizare și asupra ajutorului pentru perioada rece a anului. Această abordare aplicată în prima etapă de monitorizare a condiționat apariția unor desincronizări în datele colectate de monitorii. O cauză ar fi că cercul potențialilor beneficiari pentru ambele categorii de ajutoare este, practic, similar, autoritățile nu dețin (fie nu oferă) date dezagregate pe aceste categorii. În același timp, anumite componente ale modului statistic și calculele efectuate, s-au suprapus, iar cifrele generate și analizate în cadrul raportului intermediar de monitorizare nu au avut un caracter precis și nu au reflectat situația reală;
- respectiv, luând în calcul necesitatea captării cu precizie a datelor statistice privind alocarea ajutoarelor sociale, pentru raportul final de monitorizare s-a decis concentrarea doar pe categoria ajutoarelor sociale și, implicit, au fost operate modificări la modulul statistic al șablonului electronic al CAPC;
- așa cum am reținut și în raportul intermediar de monitorizare, o parte din constatările incluse în raportul de față pot să nu reflecte situația reală, deoarece o parte din autoritățile monitorizare (DASPF/APL) au furnizat informația fragmentar, iar unele date solicitate nu au fost deloc furnizate. Chiar dacă în a doua fază a monitorizării, chestionarul a fost simplificat și a conținut instrucțiuni riguroase de completare (a se vedea modelul solicitării de informații din **Anexa nr.1 a prezentului raport**), autoritățile responsabile din anumite regiuni (și în anumite cazuri) au preferat să ignore/evite furnizarea unor categorii de informații.
- constatările și datele statistice invocate reflectă, totuși, tendințele din domeniul alocării ajutoarelor în cele trei regiuni și pot genera mai multe concluzii privind starea de fapt, inclusiv în partea ce ține de necesitatea unor intervenții normative sau modificarea practicilor. Aceste tendințe au fost confirmate prin interviurile desfășurate de către monitorii locali în cadrul primei etape de monitorizare, precum și studiile de caz reproduse în textul raportului intermediar, dar și a raportului final de față;
- starea de urgență declarată în primăvara anului 2020 și starea de urgență în sănătate publică, valabilă inclusiv pentru perioada scrierii și prezentării acestui raport, și-au pus amprenta asupra procesului de monitorizare: au existat mai multe deficiențe și tergiversări în expedierea și obținerea răspunsurilor la solicitările de informații; a fost dificil procesul deplasării la fața locului și interviuarea (potențialilor) beneficiarilor de ajutoare față în față.

Activitatea de monitorizare a ajutoarelor a avut loc, după cum urmează:

- în regiunea **Centru** au fost monitorizate localitățile care fac parte din **2 raioane: Telenești și Rezina**;
- în regiunea **Sud** au fost monitorizate toate localitățile care intră în componența **UTA Găgăuzia**;
- în regiunea **Nord** au fost monitorizate toate localitățile din **raionul Sîngerei** în cadrul primei etape de monitorizare, precum și din **mun. Bălți** în cadrul celei de-a doua etape de monitorizare.

Pentru activitățile de monitorizare din **regiunea Nord** se impun câteva precizări. Conform Proiectului se intenționa monitorizarea procesului de acordare și control a utilizării ajutoarelor sociale și în **municipiul Bălți**, inclusiv localitățile din componența acestuia. În pofida sesizărilor repetate ale monitorilor locali (ADO LEX XXI), DASPF Bălți a respins toate solicitările partenerului local expediate în cadrul I etape de monitorizare.

În cadrul celei de-a doua etape, monitorii locali au reușit să obțină o parte din informațiile solicitate, însă o parte din informații așa și nu a fost prezentate, inclusiv a fost refuzată participarea la interviurile desfășurate în cadrul procesului de monitorizare.

În perioada de implementare a Proiectului, monitorii locali au desfășurat următoarele activități, conform tabelului de mai jos:

Tabelul nr. 1 Volumul activităților desfășurate de monitorii locali

Regiunea	Solicitări de informații	Interviu reprezentant primăriei	Interviu reprezentant asistență socială	Interviu (potențiali) beneficiari
UTA Găgăuzia	69	24	23	93
Bălți	5	0	0	45
Sîngerei	69	23	24	45
Rezina	75	25	26	29
Telenești	108	31	34	30

Potrivit Metodologiei CAPC cei 8 monitori locali au avut drept sarcină să monitorizeze în baza fișelor de monitorizare (solicitări de informații și interviuri) un set de procese asociate alocării și monitorizării de către autorități a ajutoarelor sociale și anume:

- procedura de acordare a ajutoarelor;
- categoriile beneficiarilor de ajutoare;
- monitorizarea utilizării ajutoarelor;
- contestarea deciziilor;
- modificarea/sistarea ajutoarelor;
- gradul de cunoaștere/informare privind procedura de acordare și monitorizare a ajutoarelor.

Astfel, potrivit rezultatelor sintetizate ale activității de monitorizare desfășurate de cei 8 monitori locali, se desprinde următorul tablou.

• Procedura de acordare a ajutoarelor

Regulamentul 1167/2008 prevede: Solicitarea de acordare a ajutorului social se înregistrează la reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială din localitatea unde familia solicitantă își are reședința curentă sau prin intermediul telefonului.

Datele generate de sistemul statistic arată că pe parcursul anului 2020, în toate cele 3 regiuni, au fost depuse **27 602 cereri pentru obținerea ajutorului social**, dintre care:

- au fost depuse **personal/în scris 25026 (91%)**, iar
- **9% (2576)** au fost **completate de asistenții sociali**.

Din perspectiva categoriilor solicitanților de ajutor social am atestat următoarea distribuție:

Tabel nr.2. Categoriile **solicitanților** de ajutor social

Categorie	Pondere/nr.
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	58% 16013
persoane încadrate în diferite grade de dizabilitate	22% 6000
sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	7% 1964
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani	2% 678
îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultativ al instituției medico-sanitare publice	4% 1088
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenoriat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	6% 1616
persoane incluse în două sau mai multe din cele 6 categorii	1% 243

Observăm că ponderea cea mai mare a solicitărilor revine categoriei *persoanelor care au atins vârsta de pensionare (58%)*, fiind urmați de categoria *persoanelor încadrate în grade de dizabilitate (22%)*. În contrast, cea mai mică pondere a solicitanților de ajutor social sunt în categoria *persoanelor tinere (perioada de sarcină și îngrijire a copilului)* – doar **2%**.

Analiza datelor arată că nu toate cererile de acordare a ajutorului social au fost acceptate. Astfel, din totalul celor **27 602 cereri** depuse pentru obținerea ajutorului social, au fost **acceptate 22 512 (83%)**. Sinteza datelor privind rejectarea cererilor de ajutor social nu demonstrează că anumite categorii ar fi beneficiat de un "tratament preferențial" la stabilirea sau rejectarea dreptului de a obține ajutor social, ponderea refuzurilor fiind, practic egală (**de cca 19%**) în cazul tuturor solicitanților. O diferență minoră se atestă în cazul categoriei "*șomerilor*" (au fost respinse **doar 16% din cererile depuse**) și a **persoanelor care îngrijesc un membru al familiei** – doar **14%** de cereri din această categorie nu au fost acceptate.

• Ancheta socială

Legea 133/2008 stabilește la art. 9 alin. (9): *Structura teritorială de asistență socială creează, în condițiile stabilite de Guvern, comisii care, selectiv, verifică la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului autenticitatea informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social și întocmesc ancheta socială. Comisiile sînt constituite dintr-un număr impar de membri, nu mai mic de 3 persoane, și includ reprezentanți ai structurii teritoriale de asistență socială, reprezentanți delegați ai autorităților administrației publice locale și reprezentanți ai societății civile.*

Activitatea de monitorizare a demonstrat că anchete sociale:

- au fost completate în privința a **20%** din totalul cererilor;
- nu au fost completate în cazul a **80%** din cereri.

În context, trebuie să reținem faptul că, deși Legea 133/2008 prevede că anchetele sociale sunt întocmite **selectiv** de către comisiile create de structurile de asistență socială, totuși, ponderea acestora raportată la numărul total de cereri pare a fi extrem de mic. Chiar dacă admitem că aceste verificări la nivel local sunt asigurate de către asistentul social, totuși, cadrul normativ impune rigori care presupun necesitatea întocmirii anchetelor sociale de către comisii special create. Aparent, în toate localitățile supuse monitorizării există asemenea comisii, totuși, randamentul și eficiența acestora, reieșind din datele de mai sus, ridică mari semne de întrebare.

Stabilirea și monitorizarea ulterioară a utilizării ajutorului social sunt elemente foarte importante pentru credibilitatea și integritatea procesului. Cu regret, atestăm situația abordării formale și chiar neaplicării

normelor, iar acest fapt afectează grav și distorsionează efectul, consistența și previzibilitatea politicilor sociale. Totodată, este important a reține că ajutoarele sociale sunt o formă de suport din partea statului din bani publici, care trebuie eficient gestionați de către toți cei chemați să o facă în baza legii.

- **Categoriile beneficiarilor de ajutoare**

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale (cererile acceptate)** arată următoarea distribuție pentru toate regiunile monitorizate:

Tabelul nr.3 Ponderea categoriilor de **beneficiari ai ajutorului social**

Categoria beneficiarilor	Ponderea
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	57%
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	22%
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	8%
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani	3%
îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS	4%
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	6%

Din tabelul de mai sus poate fi observat că cea mai mare pondere a beneficiarilor ajutoarelor sociale revine categoriei **persoanelor care au atins vârsta de pensionare**, aceștia constituind majoritatea beneficiarilor de ajutoare sociale – **57%**. O cotă mai puțin semnificativă (**3%**) revine beneficiarilor care se integrează în 2 categorii: *se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani* și categoriei beneficiarilor care *îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS* (4%).

- **Monitorizarea utilizării ajutoarelor**

Regulamentul 1167/2008 prevede că beneficiarul utilizează ajutorul social în folosul familiei, în mod primordial pentru satisfacerea necesităților privind alimentația, vestimentația, locuința, igiena, îngrijirea medicală, educația și școlarizarea obligatorie a **copiilor și semnează un acord de cooperare cu structura teritorială de asistență socială**, prin care își asumă responsabilitatea utilizării ajutorului social conform destinației. Totodată, **la sesizarea șefului structurii teritoriale de asistență socială, a reprezentanților autorităților administrației publice locale, precum și la autosesizare, comisiile verifică la reședința curentă a beneficiarului corectitudinea utilizării ajutorului social, întocmind raportul de utilizare a ajutorului social.**

Informațiile colectate de monitori în cadrul exercițiului de monitorizare denotă că în majoritatea localităților **există comisii de monitorizare (90%)**, dar în cazul a **10% din localități acestea nu există**. Numărul mediu de membri ai comisiilor de monitorizare este de 3 persoane.

Totodată, s-a stabilit că **în toate cele 3 regiuni** pe perioada supusă monitorizării:

- au fost întocmite **1887 rapoarte** privind utilizarea ajutoarelor sociale;
- în **840** de cazuri au fost întocmite **proces-verbale¹**;

¹ P. 43 din Regulamentul 1167/2008 prevede că: *Beneficiarul are obligația de a permite efectuarea anchetei sociale stabilite de structura teritorială de asistență socială pentru a verifica condițiile care au stat la baza acordării dreptului la ajutor*

- au fost elaborate **663 planuri individualizate** pentru utilizarea rațională a ajutorului social;
- au fost emise **416 de avertizări** a beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

• **Contestarea deciziilor**

*P.58 al **Regulamentului 1167/2008 stabilește:** Deciziile privind acordarea, neacordarea sau încetarea plății ajutorului social și/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului, privind modificarea cuantumului ajutorului social, precum și cele privind recuperarea sumelor încasate nejustificat, pot fi contestate în instanța de contencios administrativ*

Sinteza datelor colectate de monitori arată că în **2020 au fost contestate doar 939 decizii**. La data întocmirii prezentului raport există doar **1 decizie a instanței judecătorești** privind rezultatele contestării deciziilor.

• **Modificarea/sistarea ajutoarelor**

***Regulamentul 1167/2008 stabilește la p. 44:** Modificările comunicate de familie, precum și cele stabilite prin ancheta socială, servesc drept temei pentru modificarea sau încetarea plății ajutorului social sau, după caz, a ajutorului pentru perioada rece a anului. (...) Modificarea cuantumului ajutorului social se efectuează prin ordinul scris al șefului structurii teritoriale de asistență socială, începînd cu luna următoare celei în care s-au constatat motivele și se expediază decizia titularului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute la pct.46 lit. c)*

Analiza datelor monitorizării arată că în cele 3 regiuni cuantumului ajutorului **a fost modificat în 1935 cazuri**, iar **în 1725 cazuri acordarea ajutorului a fost sistată**. În Tabelul de mai jos este reflectată ponderea motivelor pentru care s-a dispus sistarea ajutorului social.

Tabelul nr.4. Ponderea motivelor sistării ajutorului

Motivul sistării	Ponderea
familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege	36% (627)
familia își schimbă locul de trai	22% (374)
persoana solitară care a beneficiat de ajutor social a decedat sau a fost declarată dispărută	17% (299)
familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului	14% (245)
șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar	5% (78)
familia a refuzat semnarea acordului de cooperare	1% (13)
familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	5% (89)

Așa cum poate fi observat din tabelul nr. 4 de mai sus, motivele cele mai frecvente pentru care a fost sistat ajutorul au fost *”neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege” (36%) și decesul beneficiarului de ajutor (22%)*.

În același timp, există puține cazuri de sistare a ajutorului pe motivul refuzului *semnării acordului de cooperare (1%)*. O explicație ar fi lipsa verificării/monitorizării din partea comisiilor locale și ponderea infimă a acordurilor de cooperare încheiate cu beneficiarii de ajutoare sociale: dacă condițiile nu sunt verificate, anchete sociale nu au fost întocmite, este firesc faptul că nu vor fi semnate nici acorduri de cooperare. Revenim la ideea că activitățile de control și monitorizare la nivel local nu sunt asigurate în volum deplin, fiind tratate mai degrabă ca o formalitate, dar nu obligație.

social sau, după caz, la ajutorul pentru perioada rece a anului. În caz de refuz a efectuării anchetei sociale se întocmește un proces-verbal.

- **Gradul de cunoaștere/informare privind procedura de acordare și monitorizare a ajutoarelor**

Un instrument al monitorizării l-au constituit și interviurile conform unei liste de întrebări standardizate, adresate către 3 categorii de respondenți:

- asistenți sociali;
- reprezentanții APL (primării);
- beneficiarii (potențialii beneficiari) ai ajutoarelor.

Rezultatele interviurilor cu toate categoriile de respondenți sunt incluse și pot fi consultate în **Anexele 2-4 prezentului raport²**.

Secțiunile V.2-V.4 de mai jos reflectă datele monitorizării dezagregate pe cele 3 regiuni. Notăm în context faptul că activitatea de monitorizare desfășurată în cadrul Proiectului CAPC a permis detectarea mai multor cazuri care dezvoltă o parte a deficiențelor în domeniul stabilirii, alocării și monitorizării ajutoarelor sociale de către decidenții din domeniu: DASPF și APL. Chiar dacă activitatea de asistență nu a fost parte a activităților și obiectivelor Proiectului CAPC, monitorii locali au depus diligența și au întreprins mai multe acțiuni de suport pentru potențialii beneficiari ai ajutoarelor.

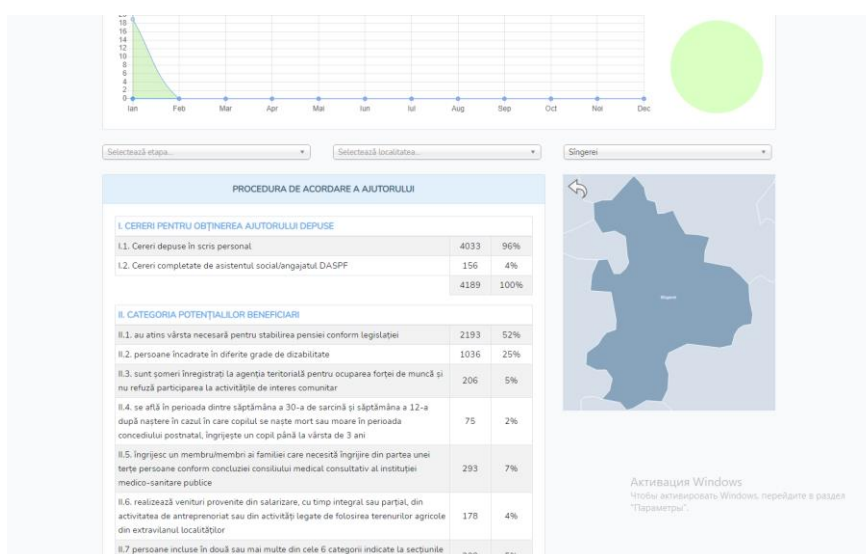
V.2. Nord (Bălți/Sângerei)

În regiunea de Nord au fost selectate 2 raioane/localități pentru monitorizarea ajutoarelor: municipiul Bălți și localitățile din raionul Sângerei. Activitatea de monitorizare a fost asigurată de către **Asociația Obștească Lex XXI**.

Asociația pentru Drepturile Omului
Lex 21

Asociația Obștească „Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI” (ADO Lex XXI) este o organizație non-profit din Bălți, care a fost fondată în 2003. Scopul asociației este dezvoltarea activismului civic prin apărarea și promovarea drepturilor omului în Republica Moldova. De asemenea, asociația este focusată pe realizarea activităților anticorupție, monitorizarea achizițiilor publice, transparență, incluziune socială, care au fost implementate în cadrul proiectelor finanțate de donatori naționali și internaționali.

Activitățile de monitorizare în **raionul Sângerei** au vizat **23 localități** și au captat următoarea stare de lucruri în domeniul stabilirii și monitorizării ajutoarelor sociale.

- **Procedura de acordare a ajutoarelor**

² Răspunsurile la interviuri au fost sintetizate și analizate în cadrul raportului intermediar de monitorizare.

Datele generate de sistemul statistic arată că în Sîngerei toate cererile de acordare a ajutorului (total - **4189**) au fost depuse **în scris (100%)**. **96%** dintre cereri au fost depuse personal, iar **4%** - prin intermediul asistentului social sau a angajatului DASPF.

• Ancheta socială

Activitatea de monitorizare a demonstrat că anchete sociale au fost completate în privința doar a **21% (886)** din totalul (**4189**) cererilor depuse .

• Categoriile beneficiarilor de ajutoare

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale** arată următoarea distribuție pentru localitățile din Sîngerei din totalul celor **3796 (91%) cereri acceptate**.

Tabelul nr.5 Ponderea beneficiarilor ai ajutorului social în r. Sîngerei

Categoria beneficiarilor	Ponderea
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	52%
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	25%
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	5%
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani	2%
îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPs	7%
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	4%
persoane incluse în două sau mai multe din cele 6 categorii indicate la secțiunile	5%

Cota cea mai mare a beneficiarilor de ajutoare revine categoriei persoanelor *care au atins vârsta de pensionare (52%)*. O cotă mai puțin semnificativă (**2%**) revine beneficiarilor *care se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere*, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani.

• Monitorizarea utilizării ajutoarelor

Informațiile colectate de monitori în cadrul exercițiului de monitorizare denotă că în majoritatea localităților din raionul Sîngerei **există comisii de monitorizare și acestea sunt funcționale (89%)**.

Totodată, s-a stabilit că **în raionul Sîngerei** pe perioada supusă monitorizării:

- au fost întocmite **416 rapoarte** privind utilizarea ajutoarelor sociale;
- au fost elaborate **168 planuri individualizate** pentru utilizarea rațională a ajutorului social;
- au fost emise **66 avertizări** a beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

• Contestarea deciziilor

Sinteza datelor colectate de monitori arată că în perioada supusă monitorizării **au fost contestate 264 decizii ale DASPF**.

• Modificarea/sistarea ajutoarelor

Analiza datelor monitorizării arată că în raionul Sîngerei cuantumul ajutorului **a fost modificat în 505 cazuri**.

Privitor la cazurile și motivele sistării ajutoarelor sunt valabile următoarele date:

Tabelul nr.6. Ponderea motivelor sistării ajutoarelor în raionul Sîngerei

Motivul sistării	Ponderea
familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege	42%
familia își schimbă locul de trai	5%
persoana solitară care a beneficiat de ajutor social și/sau de ajutor pentru perioada rece a anului a decedat sau a fost declarată dispărută	25%
familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului	22%
șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar	6%
familia a refuzat semnarea acordului de cooperare	0%
familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	0%

Cu referire la planurile individualizate de asistență pentru utilizarea rațională a ajutorului social evidențiem că în această perioadă au fost întocmite **168 acte**.

- Implicarea beneficiarilor de ajutor social în activitățile de interes comunitar**

Ținând cont de rezultatele primei etape de monitorizare, inclusiv sugestiile reprezentanților structurilor de asistență socială, în faza a doua de monitorizare au fost expediate solicitări de informații și în adresa APL (primăriilor), pentru a verifica în ce măsură, beneficiarii de ajutor social au fost implicați în activități de interes comunitar.

Potrivit informațiilor colectate în localitățile r. Sîngerei, a fost atestată următoarea situație:

Tabelul nr.7. Numărul persoanelor implicate în activități de interes comunitar și genurile de activități prestate

Numărul de beneficiari ai ajutorului social, implicați în activități comunitare (total raion)	433
Numărul de ore prestate în interes comunitar de către beneficiarii de ajutoare sociale (total raion)	9668
Categoriile de activități în care au fost implicați beneficiarii de ajutoare sociale	nr. persoane implicate
1) activități ce nu necesită calificare profesională:	59
a) crearea zonelor verzi;	30
b) plantarea puieților și alte lucrări de îngrijire a acestora;	6
c) cosirea ierbii;	10
d) activități de dezăpezire (a străzilor principale din localitate, a teritoriilor în jurul grădinițelor, școlilor, instituțiilor medicale, gospodăriilor persoanelor care beneficiază de Serviciul de îngrijire socială la domiciliu, altor clădiri de menire socială);	28
e) participarea la acțiunile de protecție a mediului înconjurător;	6
f) amenajarea și curățarea teritoriilor de menire socială, culturală și sportivă din localitate (parcuri, terenuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, terenuri aferente izvoarelor, râurilor, lacurilor, cimitirelor, alte teritorii de importanță locală);	157
g) lucrări pentru întreținerea fondului locativ și a obiectelor de menire socială, culturală și sportivă;	11
h) activități auxiliare la salubritatea străzilor, parcurilor și a terenurilor aferente instituțiilor publice din localitate și instituțiilor medicale;	88
i) îngrijirea monumentelor, mormintelor etc;	39
j) activități auxiliare ce țin de amenajarea orașelor și satelor pentru sărbătorile oficiale (Anul Nou, hramul localității etc.);	4
2) activități de interes comunitar, în caz de deținere a calificării și cu consimțământul șomerului:	1
a) activități de îngrijire a edificiilor de menire socială, medico-sanitară, sportivă (reparații curente, evacuarea deșeurilor etc.);	6
b) activități de reparație a obiectelor de menire socială;	3
c) activități de suport în cadrul instituțiilor sociale în procesul de prestare a serviciilor și în cadrul instituțiilor de învățământ;	0

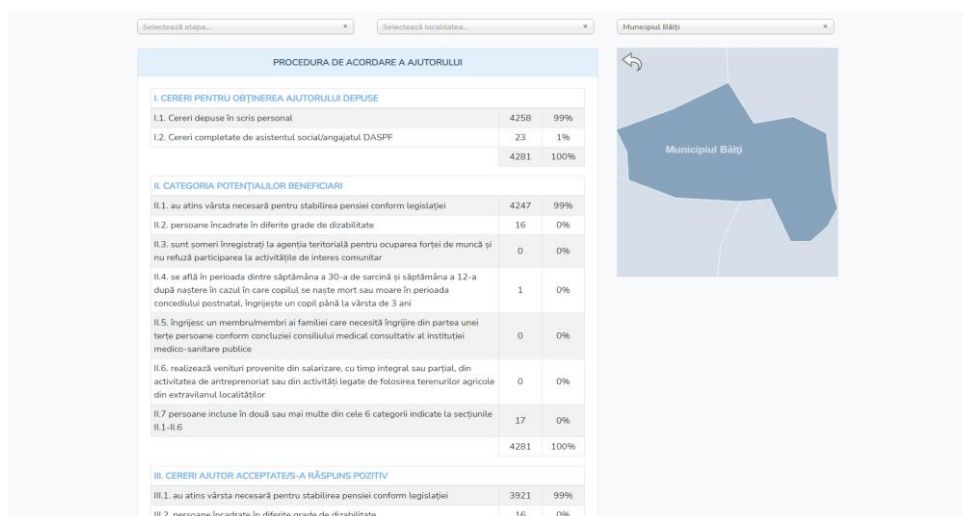
d) activități de electrician, prestate în instituțiile publice din localitate (grădinițe, școli, aziluri, centre de plasament).	0
---	----------

Datele colectate de la APL din raionul Sîngerei (primării) denotă că nu toate autoritățile au o înțelegere și o abordare comună: în timp ce unele primării apelează și beneficiază de serviciile beneficiarilor de ajutor social, altele nu au nici registru activităților și nici nu implică beneficiarii în activități comunitare.

În satele Bălășești, Cubolta și Sîngerei Noi din raionul Sîngerei nici o persoană nu a fost implicată în activități comunitare

În satul Bilicenii Noi, r. Sîngerei s-a înregistrat cel mai mare număr de ore prestate în interes comunitar de către beneficiarii de ajutoare sociale - 2680 ore.

Bălți

Monitorii locali din cadrul A.O. LEX21 au asigurat monitorizarea distribuției ajutoarelor sociale și în municipiul Bălți. După cum am menționat în secțiunile precedente ale acestui raport, autoritățile din Bălți au fost cele mai reticente în furnizarea informațiilor complete și au refuzat participarea în exercițiul de intervievare. Datele sumare oferite de DASPF denotă următoarea situație:

- Procedura de acordare a ajutoarelor**

Datele generate de sistemul statistic arată că în mun. Bălți majoritatea cererilor au fost depuse personal, în scris - **99% (4528)** și doar **1% (23)** au fost completate de către asistentul social sau angajatul DASPF.

- Ancheta socială**

Activitatea de monitorizare a demonstrat că anchete sociale au fost completate în privința doar a **36% (1623)** din totalul cererilor depuse (**4281**).

- Categoriile beneficiarilor de ajutoare**

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale** arată următoarea distribuție pentru mun. Bălți:

Tabelul nr.8 Numărul beneficiarilor ai ajutorului social în mun. Bălți

Categoria beneficiarilor	Numărul
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	3921
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	16
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	0
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani	8

îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPs	0
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	0
persoane incluse în două sau mai multe din cele 6 categorii indicate la secțiunile	0

Potrivit datelor (sumare) prezentate de unitatea de asistență socială, se pare că în municipiul Bălți sunt beneficiari ai ajutoarelor sociale doar din 3 categorii. Raportând aceste date la informațiile colectate din alte regiuni, tindem să credem că cifrele oferite nu reflectă realitatea, iar structura de asistență socială din mun. Bălți nu s-a îngrijit să verifice și să prezinte datele secționate, așa cum au fost solicitate. Totuși, este observabil trendul comun: majoritatea beneficiarilor de ajutor social sunt persoanele care au atins vârsta de pensionare.

- **Monitorizarea utilizării ajutoarelor**

Nu a fost oferită nicio informație privind **existența și activitatea comisiilor de monitorizare**. De asemenea, nu s-au prezentat informațiile solicitate despre: rapoartele privind utilizarea ajutoarelor sociale; planurile individualizate pentru utilizarea rațională a ajutorului social, precum și despre avertizările beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

- **Contestarea deciziilor**

Nu au fost prezentate date.

- **Modificarea/sistarea ajutoarelor**

Datele prezentate de DASPF Bălți arată că în 2020 a existat **un singur caz de modificare a ajutorului social** în privința unei persoane din categoria *"se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani"*.

Totodată, **ajutorul social a fost sistat** în cazul a **2 persoane** pe motivele: *nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege (1) și a decedat sau a fost declarată dispărută (1)*.

Cu referire la planurile individualizate de asistență pentru utilizarea rațională a ajutorului social nu a fost prezentată nici o informație.

- **Implicarea beneficiarilor de ajutor social în activitățile de interes comunitar**

Nu au fost oferite informații.

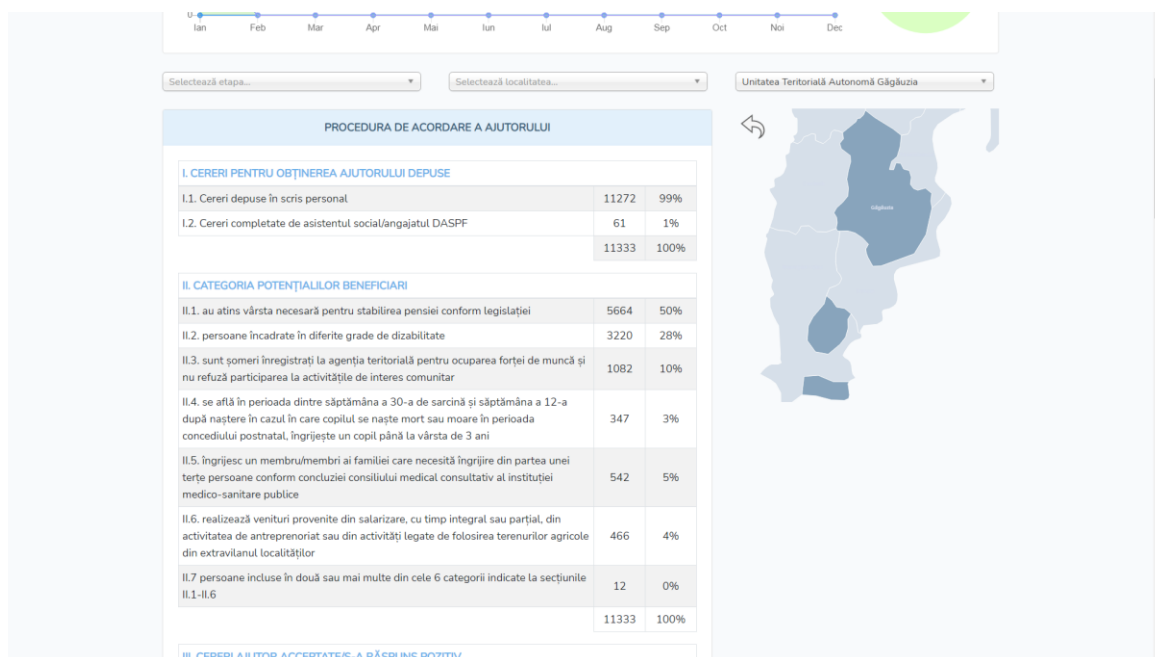
V.3. Sud (UTA Găgăuzia)

În **UTA Găgăuzia** activitățile de monitorizare au fost desfășurate de 2 monitori din cadrul AO Clinica juridică Comrat.

Clinica juridică Comrat a fost înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 20 septembrie 2006. Misiunea organizației: promovarea și protecția drepturilor omului, construirea unei societăți corecte, democratice și deschise în Republica Moldova. Obiectivele asociației sunt: • promovarea și protecția drepturilor omului; • dezvoltarea democrației în regiunea UTA Găgăuzia; • protecția drepturilor femeilor și prevenirea violenței domestice; • creșterea culturii juridice a populației UTA Găgăuzia în domeniul protecției drepturilor omului; • educarea și formarea tinerilor în domeniul drepturilor omului; • implicarea cetățenilor în procesul decizional. Principalele grupuri țintă din activitățile organizației sunt: categoriile socialmente vulnerabile de cetățeni care locuiesc pe teritoriul UTA Găgăuzia.

Activitățile de monitorizare **UTA Găgăuzia** au vizat **25 localități** și au captat următoarea stare de lucruri în domeniul stabilirii și monitorizării ajutoarelor sociale.

- **Procedura de acordare a ajutoarelor**

Datele generate de sistemul statistic arată că în **UTA Găgăuzia** în anul 2020 au fost depuse **11333 solicitări** de ajutor social dintre care:

- majoritatea cererilor de acordare a ajutorului au fost depuse **în scris personal - 99% (11272)** ;
- **1%** (61) au fost **completate de asistenții sociali sau angajații DASPF**.

- **Ancheta socială**

Activitatea de monitorizare a demonstrat că anchete sociale:

- au fost completate în privința doar a **15% (1709)** din totalul cererilor depuse.

- **Categoriile beneficiarilor de ajutoare**

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale** arată că din **totalul de 7663 cereri acceptate** se atestă următoarea distribuție pentru localitățile din **UTA Găgăuzia**:

Tabelul nr.9 Ponderea beneficiarilor ai ajutorului social în UTA Găgăuzia

Categoria beneficiarilor	Ponderea
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	42%
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	32%
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	13%
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de pînă la 3 ani	4%
îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPs	5%
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	4%
persoane incluse în două sau mai multe categorii din cele șase precedente	0%

Tabelul 9 reconfirmă tendința celei mai mari ponderi a persoanelor care au atins vârsta de pensionare : **42%**. În același timp, poate fi observat că **în raport cu alte regiuni (Centru, Nord) în UTA Găgăuzia o pondere importantă a beneficiarilor (32%) este din categoria persoanelor încadrate în grade de dizabilitate.**

- Monitorizarea utilizării ajutoarelor**

Informațiile colectate de monitori în cadrul exercițiului de monitorizare denotă că în majoritatea localităților din **UTA Găgăuzia (80%) există comisii de monitorizare și acestea sunt funcționale.** Totodată în cazul 20% din localitățile UTA Găgăuzia, comisii de monitorizare nu există.

În perioada supusă monitorizării, în UTA Găgăuzia:

- au avut loc **67 vizite** în teren **a comisiilor de monitorizare;**
- au fost întocmite **1154 rapoarte** privind utilizarea ajutoarelor sociale;
- în **768** de cazuri au fost întocmite **proces-verbale;**
- au fost elaborate **246 planuri individualizate** pentru utilizarea rațională a ajutorului social;
- au fost emise **186 de avertizări** a beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

- Contestarea deciziilor**

Sinteza datelor colectate de monitori arată că în UTA Găgăuzia pe perioada supusă monitorizării **au fost contestate 4 decizii ale DASPF și a fost emisă 1 decizie a instanței de judecată.**

- Modificarea/sistarea ajutoarelor**

Analiza datelor monitorizării arată că în UTA Găgăuzia cuantumul ajutorului **a fost modificat în 750 cazuri.** Cel mai frecvent ajutorul a fost modificat în cazul persoanelor care au atins vârsta de pensionare (34%) și persoanelor încadrate în diferite grade de dizabilitate (25%).

Sistarea ajutorului s-a dispus **în 363** de cazuri:

Tabelul nr.10. Ponderea motivelor sistării ajutorului în UTA Găgăuzia

Motivul sistării	Ponderea
familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege	21%
familia își schimbă locul de trai	39%
persoana solitară care a beneficiat de ajutor social și/sau de ajutor pentru perioada rece a anului a decedat sau a fost declarată dispărută	15%
familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului	4%
șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar	5%
familia a refuzat semnarea acordului de cooperare	2%
familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	13%

Datele **Tabelului nr. 10** arată că în **UTA Găgăuzia** motivele cele mai frecvent întâlnite care au generat încetarea ajutorului sunt **schimbarea locului de trai** și **neîndeplinirea condițiilor stabilite de lege.**

Cu referire la planurile individualizate de asistență pentru utilizarea rațională a ajutorului social evidențiem că în această perioadă au fost întocmite **246.**

- Implicarea beneficiarilor de ajutor social în activitățile de interes comunitar**

Este important să menționăm că pe parcursul perioadei supuse monitorizării, **2704 beneficiari** au fost implicați în activități comunitare, realizând **10040 ore** de activitate. Dintre acestea **623 persoane** au fost implicate în activități ce nu necesită calificare profesională.

Cel mai mare număr (**358 persoane**) au fost implicate la plantarea puieților și la alte lucrări de îngrijire a acestora, **67 persoane** - la cosirea ierbii; **34 persoane** – la activități auxiliare de salubritate a străzilor, parcurilor și a terenurilor aferente instituțiilor publice din localitate și instituțiilor medicale; **19 persoane** – la amenajarea și curățarea teritoriilor de menire socială, culturală și sportivă din localitate (parcuri, terenuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, terenuri aferente izvoarelor, râurilor, lacurilor, cimitirelor, alte teritorii de importanță locală; **18 persoane** – la activități de creare a zonelor verzi.

V.4. Centru (Telenești/Rezina)

V.2.1. TELENEȘTI

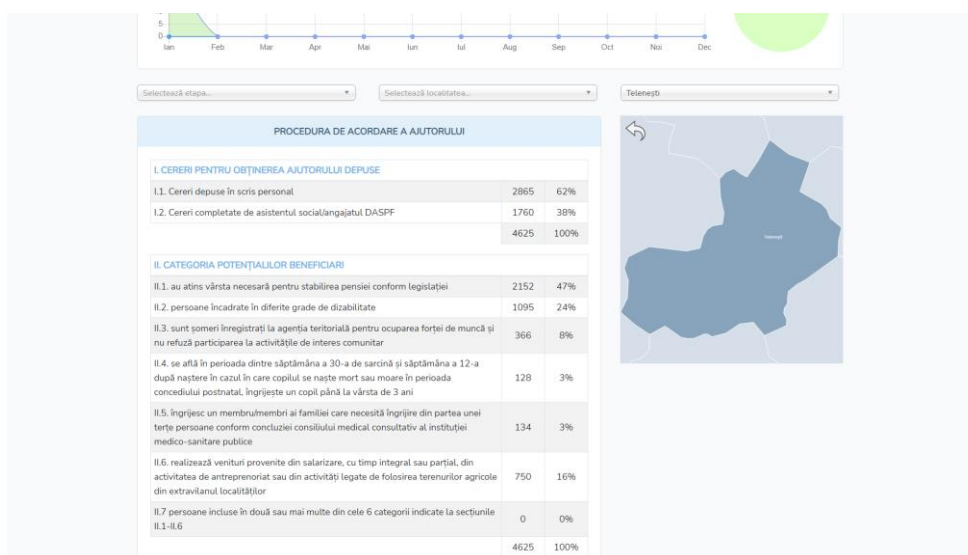
În raionul Telenești (regiunea Centru) activitățile de monitorizare au fost asigurate de 2 monitori, reprezentanți ai Asociației Obștești Concordia.

Asociația Obștească "Concordia" este o asociație înregistrată la Ministerul Justiției încă din 11 iunie 1998. **Scopul AO "Concordia" este** contribuirea la realizarea și apărarea drepturilor sociale, economice și de mediu, culturale și civile ale locuitorilor din mediul rural, contribuirea la crearea condițiilor favorabile ale tinerilor, femeilor pentru realizarea plenară a potențialului său, dezvoltării activismului spiritual și social.

Asociația Obștească „Concordia” este bine cunoscută la nivel regional, local și național; a implementat varii proiecte de suport a comunităților din raionul Telenești, proiecte de advocacy și informare a populației, inclusiv a grupurilor vulnerabile.

Activitățile de monitorizare în **raionul Telenești** au vizat **31 primării** (în componența cărora sunt incluse **54 localități**) și au captat următoarea stare de lucruri în domeniul stabilirii și monitorizării ajutoarelor sociale.

• Procedura de acordare a ajutoarelor

Datele generate de sistemul statistic arată că în **Telenești** din totalul celor **4625 cereri** de acordare a ajutorului:

- majoritatea au fost depuse personal **în scris (62%);**
- **38%** au fost **completate de asistenții sociali sau angajații din cadrul DASPF.**

- **Ancheta socială**

Activitatea de monitorizare a demonstrat că anchete sociale au fost completate în privința doar **a 22% (1034)** din totalul cererilor depuse.

- **Categoriile beneficiarilor de ajutoare**

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale** arată următoarea distribuție pentru localitățile din Telenești, reieșind din totalul de **4194 cereri acceptate**:

Tabelul nr.11 Ponderea beneficiarilor ai ajutorului social în r. Telenești

Categoria beneficiarilor	Ponderea
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	48%
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	24%
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	8%
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de până la 3 ani	3%
îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS	3%
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	15%
incluse în două sau mai multe din cele șase categorii indicate	0%

Din tabelul de mai sus poate fi observat că cea mai mare pondere a beneficiarilor ajutoarelor sociale revine categoriei persoanelor *care au atins vârsta de pensionare*, aceștia constituind practic o jumătate (**48%**) din numărul total al beneficiarilor de ajutoare sociale. O cotă mai puțin semnificativă (**3%**) revine beneficiarilor care se integrează în 2 categorii: *se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de până la 3 ani* și categoriei beneficiarilor care *îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS* (**3%**).

Totuși, **în raport cu tendința generală constatată pentru cele trei regiuni, observăm că în raionul Telenești** ponderea beneficiarilor din ultima categorie "*realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților*" (**15%**) este procentual mai mare în raport cu ponderea generală de **6%** (a se vedea **Tabelul nr.2** de mai sus)

- **Monitorizarea utilizării ajutoarelor**

Informațiile colectate de monitori în cadrul exercițiului de monitorizare denotă că în majoritatea localităților din raionul Telenești **există comisii de monitorizare și acestea sunt funcționale**. Numărul mediu de membri ai comisiilor de monitorizare este de 3 persoane.

Totodată, s-a stabilit că **în raionul Telenești** pe perioada supusă monitorizării:

- au fost întocmite **313 rapoarte** privind utilizarea ajutoarelor sociale;
- în **38** de cazuri au fost întocmite **proces-verbale**;
- au fost elaborate **241 planuri individualizate** pentru utilizarea rațională a ajutorului social;
- au fost emise **151 de avertizări** a beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

- **Contestarea deciziilor**

Sinteza datelor colectate de monitori arată că în perioada supusă monitorizării **au fost contestate 293 decizii**. Până la data întocmirii prezentului raport încă nu există nici o decizie a instanței judecătorești privind rezultatele contestării deciziilor DASPF.

- **Modificarea/sistarea ajutoarelor**

Analiza datelor monitorizării arată că în raionul Telenești quantumul ajutorului **a fost modificat în 396 cazuri**. Cel mai frecvent, ajutorul social a fost modificat în cazul beneficiarilor *încadrați în diferite grade de dizabilitate (34%)* și a celor care realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților **(23%)**.

Sistarea ajutorului s-a dispus în următoarele cazuri:

Tabelul nr.12. Ponderea motivelor sistării ajutorului în raionul Telenești

Motivul sistării	Ponderea
familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege	35%
familia își schimbă locul de trai	23%
persoana solitară care a beneficiat de ajutor social și/sau de ajutor pentru perioada rece a anului a decedat sau a fost declarată dispărută	16%
familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului	18%
șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar	2%
familia a refuzat semnarea acordului de cooperare	0%
familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	5%

Așa cum poate fi observat din **Tabelul nr. 6** de mai sus, motivele cele mai frecvente pentru care a fost sistat ajutorul în raionul Telenești au fost *"neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege" (35%)* și *schimbarea locului de trai (23%)*.

- **Implicarea beneficiarilor de ajutor social în activitățile de interes comunitar**

Pe parcursul perioadei supuse monitorizării, **628 beneficiari** au fost implicați în activități comunitare, realizând **15738 ore** de activitate (*a se vedea datele din Tabelul 13*).

Tabelul nr.13. Numărul persoanelor implicate în activități de interes comunitar și genurile de activități prestate

Numărul de beneficiari ai ajutorului social, implicați în activități comunitare (total raion)	628
Numărul de ore prestate în interes comunitar de către beneficiarii de ajutoare sociale (total raion)	15738
Categoriile de activități în care au fost implicați beneficiarii de ajutoare sociale	nr. persoane implicate
1) activități ce nu necesită calificare profesională:	241
a) crearea zonelor verzi;	347
b) plantarea puieților și alte lucrări de îngrijire a acestora;	166
c) cosirea ierbii;	83
d) activități de dezăpezire (a străzilor principale din localitate, a teritoriilor în jurul grădinițelor, școlilor, instituțiilor medicale, gospodăriilor persoanelor care beneficiază de Serviciul de îngrijire socială la domiciliu, altor clădiri de menire socială);	30
e) participarea la acțiunile de protecție a mediului înconjurător;	45
f) amenajarea și curățarea teritoriilor de menire socială, culturală și sportivă din localitate (parcuri, terenuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, terenuri aferente izvoarelor, râurilor, lacurilor, cimitirelor, alte teritorii de importanță locală);	149
g) lucrări pentru întreținerea fondului locativ și a obiectelor de menire socială, culturală și sportivă;	36
h) activități auxiliare la salubritatea străzilor, parcurilor și a terenurilor aferente instituțiilor publice din localitate și instituțiilor medicale;	98
i) îngrijirea monumentelor, mormintelor etc;	40

j) activități auxiliare ce țin de amenajarea orașelor și satelor pentru sărbătorile oficiale (Anul Nou, hramul localității etc.);	52
2) activități de interes comunitar, în caz de deținere a calificării și cu consimțământul șomerului:	87
a) activități de îngrijire a edificiilor de menire socială, medico-sanitară, sportivă (reparații curente, evacuarea deșeurilor etc.);	73
b) activități de reparație a obiectelor de menire socială;	11
c) activități de suport în cadrul instituțiilor sociale în procesul de prestare a serviciilor și în cadrul instituțiilor de învățământ;	4
d) activități de electrician, prestate în instituțiile publice din localitate (grădinițe, școli, aziluri, centre de plasament).	5

Similar constatărilor pentru raionul Sîngerei, în raionul Telenești a fost detectată o abordare dispartă a APL privind implicarea beneficiarilor de ajutoare sociale în activitățile de interes comunitar.

În satul Scorțeni din raionul Telenești nici o persoană nu a fost implicată în activități comunitare. În satele Negurenii și Ordășei, doar câțiva beneficiari de ajutor social au fost implicați la activități comunitare. În orașul Telenești majoritatea beneficiarilor, cu excepția celor cu grade de dizabilitate sunt implicați la activități comunitare. Practica respectivă este aplicată și în satele Mîndrești, Ghiliceni, Chiștelnița, majoritatea beneficiarilor fiind atrași în activități comunitare.

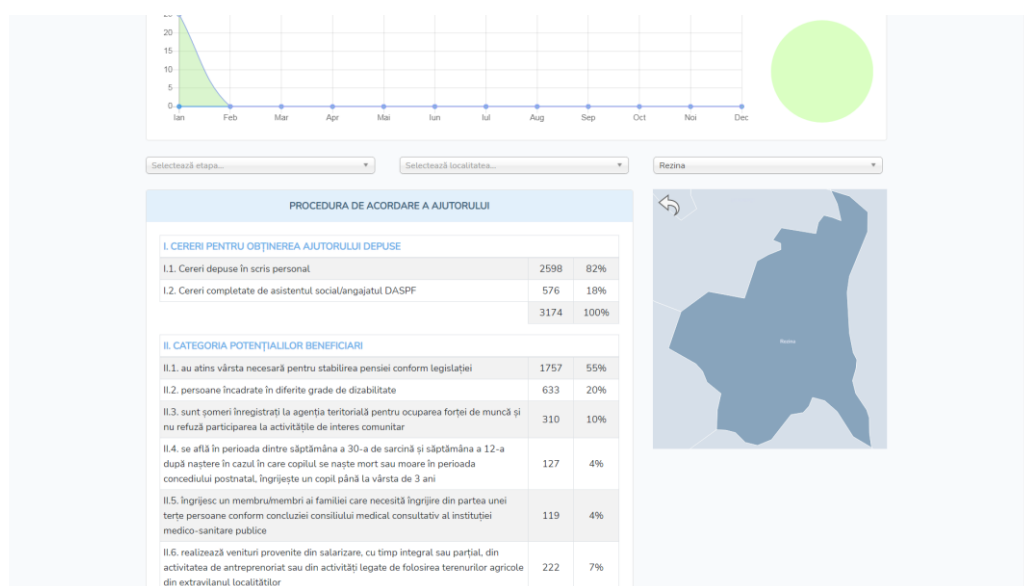
V.2.2. REZINA

În raionul Rezina activitățile de monitorizare au fost asigurate de Asociația Obștească "Nufărul"

Asociația obștească "Nufărul" a fost înregistrată la 19 ianuarie 2006. Printre obiectivele asociației se numără: apărarea drepturilor civile, economice, culturale și altor drepturi și libertăți a adulților, tinerilor și copiilor; promovarea programelor de susținere a femeilor și tinerilor, inclusiv recalificarea lor; editarea buletinelor informative, buchetelor; desfășurarea activităților de culturalizare a populației, de protecție a mediului, a monumentelor de istorie, cultură, încurajarea dezvoltării turismului cultural și rural; dezvoltarea activității de informare, instruire, susținere și protejare a femeilor, tinerilor, copiilor, familiilor social-vulnerabile.

Activitățile de monitorizare în raionul **Rezina** au avut în vizor **25 primării** (în componența cărora intră **41 localități**). Analiza informațiilor colectate de monitori în perioada de referință demonstrează următoarele.

- Procedura de acordare a ajutoarelor**

Datele generate de sistemul statistic arată că în Rezina din totalul celor **3174 cereri** depuse:

- **(82%)** au fost depuse personal **în scris**;
- **18 %** au fost **completate de asistenții sociali sau angajații din cadrul DASPF**.

• Ancheta socială

Anchete sociale au fost completate doar în privința a doar **8% (267)** din totalul cererilor depuse.

• Categoriile beneficiarilor de ajutoare

Datele privind **beneficiarii ajutoarelor sociale** arată următoarea distribuție pentru localitățile din Rezina, reieșind din numărul total de 2914 (92%) cereri acceptate:

Tabelul nr.14 Ponderea beneficiarilor ai ajutorului social în r. Rezina

Categoria beneficiarilor	Ponderea
au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	56%
sunt persoane încadrate în grade de dizabilitate	20%
sunt șomeri înregistrați la oficiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	10%
se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de până la 3 ani	4%
îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS	4%
realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	6%
persoane incluse în două sau mai multe categorii	0%

În Rezina se atestă aceeași tendință: ponderea mare a beneficiarilor ajutoarelor sociale este în categoria persoanelor *care au atins vârsta de pensionare (56%)* din numărul total al beneficiarilor de ajutoare sociale. O cotă mai puțin semnificativă **(4%)** revine beneficiarilor care se integrează în 2 categorii: *se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere, în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil în vârstă de până la 3 ani* și categoriei beneficiarilor care *îngrijesc membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei medicale a instituției medico- sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de MSMPS*.

• Monitorizarea utilizării ajutoarelor

Informațiile colectate de monitori în cadrul exercițiului de monitorizare denotă că în majoritatea localităților din raionul Rezina **există comisii de monitorizare (85%) și acestea sunt funcționale**. Numărul mediu de membri ai comisiilor de monitorizare este de 3 persoane.

Totodată, s-a stabilit că **în raionul Rezina** pe perioada supusă monitorizării:

- au fost întocmite doar **4 rapoarte** privind utilizarea ajutoarelor sociale;
- în **4** cazuri au fost întocmite **proces-verbale**;
- au fost elaborate **8 planuri individualizate** pentru utilizarea rațională a ajutorului social; au fost emise **13 de avertizări** a beneficiarilor despre încetarea dreptului de ajutor social.

• Contestarea deciziilor

Sinteza datelor colectate de monitori arată că în perioada supusă monitorizării **au fost contestate 378 decizii**. Până la data întocmirii prezentului raport încă nu există nici o decizie a instanței judecătorești privind rezultatele contestării deciziilor.

• Modificarea/sistarea ajutoarelor

Analiza datelor monitorizării arată că în raionul Rezina cuantumul ajutorului **a fost modificat în 283 cazuri**. Cel mai frecvent **(37%)** ajutorul a fost modificat în cazul *persoanelor încadrate în diferite grade de*

dizabilitate și celor care au atins vârsta de pensionare (27%). Mai puțin afectate de modificări (5%) au fost categoriile beneficiarilor care se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere și cele care îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane.

Sistarea ajutorului s-a dispus în **287 de cazuri**, din motivele și conform ponderii reflectate în Tabelul nr.15 de mai jos.

Tabelul nr.15. Ponderea motivelor sistării ajutorului în raionul Rezina

Motivul sistării	Ponderea
familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege	53%
familia își schimbă locul de trai	12%
persoana solitară care a beneficiat de ajutor social și/sau de ajutor pentru perioada rece a anului a decedat sau a fost declarată dispărută	15%
familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului	9%
șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar	10%
familia a refuzat semnarea acordului de cooperare	1%
familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	0%

Așa cum poate fi observat din **tabelul nr. 15** de mai sus, motivele cele mai frecvente pentru care a fost sistat ajutorul în raionul Rezina a fost *"neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege"* (53%) și *decesul/disparația beneficiarului de ajutor* (15%).

- **Implicarea beneficiarilor de ajutor social în activitățile de interes comunitar**

Potrivit datelor colectate de monitori în raionul Rezina, pe parcursul anului 2020, **491 beneficiari** au fost implicați în activități comunitare, realizând **39928 ore** de activitate (**Tabelul 16**).

Tabelul nr.16. Numărul persoanelor implicate în activități de interes comunitar și genurile de activități prestate

Numărul de beneficiari ai ajutorului social, implicați în activități comunitare (total raion)	491
Numărul de ore prestate în interes comunitar de către beneficiarii de ajutoare sociale (total raion)	39928
Categoriile de activități în care au fost implicați beneficiarii de ajutoare sociale	nr.persoane implicate
1) activități ce nu necesită calificare profesională:	
a) crearea zonelor verzi;	28
b) plantarea puieților și alte lucrări de îngrijire a acestora;	42
c) cosirea ierbii;	70
d) activități de dezapezire (a străzilor principale din localitate, a teritoriilor în jurul grădinițelor, școlilor, instituțiilor medicale, gospodăriilor persoanelor care beneficiază de Serviciul de îngrijire socială la domiciliu, altor clădiri de menire socială);	6
e) participarea la acțiunile de protecție a mediului înconjurător;	40
f) amenajarea și curățarea teritoriilor de menire socială, culturală și sportivă din localitate (parcuri, terenuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, terenuri aferente izvoarelor, râurilor, lacurilor, cimitirelor, alte teritorii de importanță locală);	58
g) lucrări pentru întreținerea fondului locativ și a obiectelor de menire socială, culturală și sportivă;	5
h) activități auxiliare la salubritatea străzilor, parcurilor și a terenurilor aferente instituțiilor publice din localitate și instituțiilor medicale;	79
i) îngrijirea monumentelor, mormintelor etc;	48

j) activități auxiliare ce țin de amenajarea orașelor și satelor pentru sărbătorile oficiale (Anul Nou, hramul localității etc.);	51
2) activități de interes comunitar, în caz de deținere a calificării și cu consimțământul șomerului:	
a) activități de îngrijire a edificiilor de menire socială, medico-sanitară, sportivă (reparații curente, evacuarea deșeurilor etc.);	26
b) activități de reparație a obiectelor de menire socială;	24
c) activități de suport în cadrul instituțiilor sociale în procesul de prestare a serviciilor și în cadrul instituțiilor de învățământ;	8
d) activități de electrician, prestate în instituțiile publice din localitate (grădinițe, școli, aziluri, centre de plasament).	6

VI. RECOMANDĂRI ȘI SOLUȚII

Prezentul capitol conține un șir de concluzii, care derivă din ambele etape de monitorizare. Notăm că o parte din acestea s-au regăsit în Raportul intermediar de monitorizare și rămân valabile pentru Raportul final de față.

Recomandările sunt similare celor invocate în raportul intermediar, ținând cont de faptul că au avut la bază aceleași constatări, starea de lucruri rămânând aceeași.

Cu referire la deschiderea la prezentarea informațiilor (transparența)

Unul din obiectivele monitorizării procesului de acordare a ajutorului social a fost de a contribui la transparentizarea procesului de stabilire, achitare și supraveghere a utilizării conforme a acestor prestații. În acest sens, au fost solicitate, conform unui model stabilit de Metodologia CAPC, informații atât de la DASPF (pentru municipiul Bălți de la Direcția generală asistență socială și protecția familiei), cât și de la APL. Autoritățile s-au dovedit a fi de mai multe ori reticente sau nepregătite să ofere informația completă, sistematizată care să elucideze aspectele reale dar și problemele existente pe acest segment. Mai mult decât atât, deși în baza proiectului CAPC a fost planificată și monitorizarea procesului de acordare a acestor ajutoare în municipiul Bălți și localitățile din componența acestuia, în urma mai multor sesizări în prima etapă de monitorizare, autoritățile competente din Bălți au respins solicitările monitorilor. În etapa doua de monitorizare, o parte din date au fost oferite, însă aparent, aceste date nu reflectă realitatea, inclusiv dacă sunt raportate la datele oferite de structurile de asistență socială din alte regiuni. În acest context, reiterăm despre încălcarea Legii nr.982/2000 privind accesul la informație. Conform art. 4 alin. (1) Legii, *oricine în condițiile legii are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale. Sunt considerate oficiale toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/ sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor, în condițiile legii de către alți subiecți de drept.*

Pentru depășirea acestor animozități, **recomandăm** asigurarea unei mai bune colaborări dintre autoritățile publice locale și societatea civilă. Sunt binevenite acordurile de colaborare dintre organizațiile necomerciale locale și autoritățile publice. Acestea ar genera o mai mare deschidere din partea ambelor părți și ar facilita o bună dezvoltare a comunităților locale.

Cu referire la evidența beneficiarilor (date dezagregate)

Solicitățile de informații expediate către autorități în ambele etape de monitorizare a Proiectului au avut în vizor date concrete, dezagregate pe categorii de ajutoare și beneficiari. În cadrul primei etape de monitorizare datele care au fost furnizate de către APL și structurile de asistență socială au demonstrat lipsa unei evidențe clare și precise a beneficiarilor. Suntem conștienți de faptul că cercul beneficiarilor de asistență socială este fluctuant, totuși, imposibilitatea oferirii unor date secționate pe câteva criterii simple demonstrează lipsa unei abordări adecvate în ținerea evidenței beneficiarilor de ajutoare sociale, nu există o previzibilitate pentru domeniul respectiv și, respectiv, orice activități de planificare (vizionare) în domeniu sunt practic imposibile.

În această ordine de idei, recomandăm structurilor de asistență socială, inclusiv MSMPSP să asigure că sistemul în vigoare aplicabil ajutoarelor sociale este ușor accesibil și operabil și poate să genereze date/informații actualizate și dezagregate în timp real.

Cu referire la anchetele sociale

Datele statistice prezentate arată că ancheta socială este întocmită selectiv de către comisiile create de către structurile de asistență socială în scopul verificării autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului. Analizând informația oferită de către monitori, identificăm că ancheta socială a fost întocmită în cazul **doar 20% din potențialii beneficiari** și nu a fost completată în cazul a 80% de cereri. Deși Legea 133/2008 lasă la discreția comisiei întocmirea acestui act, aceste cifre denotă că

ponderea anchetelor necompletate raportate la numărul total de beneficiari este extrem de mare. Am putea admite că acest fapt se datorează multiplelor obligațiuni puse pe seama asistentului social comunitar, managementului ineficient al timpului de muncă al membrilor comisiei dar și salariilor demotivante în Republica Moldova. Totuși, etapele de stabilire și monitorizare ulterioară a utilizării ajutorului social sunt elemente foarte importante pentru credibilitatea și integritatea procesului. Cu regret, atestăm situația abordării formale și chiar neaplicării normelor, iar acest fapt afectează grav și distorsionează efectul, consistența și previzibilitatea politicilor sociale. Totodată, este important a reține că ajutoarele sociale sunt o formă de suport din partea statului din bani publici, care trebuie eficient gestionate și monitorizate de către toți cei chemați să o facă în baza legii.

În context, **considerăm oportun și recomandăm** de a întocmi anchete sociale în majoritatea cazurilor. Acest fapt va favoriza identificarea mai detaliată a indicatorilor care influențează asupra acordării sau neacordării ajutorului social. De multe ori în practică întâlnim cazuri în care potențialii beneficiari nu sunt de bună credință, furnizând date incorecte și în acest caz ancheta socială constituie mecanismul oportun pentru identificarea greșelilor și neconcordanțelor.

Cu referire la activitatea comisiilor de monitorizare

În vederea utilizării eficiente a ajutorului social și satisfacerii necesităților beneficiarilor, stabilite de lege, comisia de monitorizare poate, la sesizarea șefului structurii teritoriale de asistență socială, a reprezentanților administrației publice locale, precum și prin autosesizare să verifice, la reședința curentă a beneficiarilor, corectitudinea utilizării ajutorului social. Deși legea reglementează clar aspectele ce vizează activitatea acestei structuri, datele statistice furnizate denotă **inexistența comisiilor de monitorizare în 10 %** dintre localitățile incluse în raport. Acest fapt condiționează iresponsabilitate sporită din partea unor beneficiari de ajutor social.

Considerăm necesar de a derula procesul de monitorizare în toate localitățile și în raport cu toți beneficiarii de ajutor social. Aceasta ar da posibilitatea ca în cazul familiilor identificate că nu respectă destinația prestației, asistentul social/managerul de caz să realizeze evaluarea necesităților și elaborarea unui plan individualizat de asistență pentru utilizarea eficientă a ajutorului.

Cu referire la rapoartele de utilizare a ajutorului social

Un alt aspect important îl constituie prezentarea rapoartelor de utilizare a ajutorului social. Datele statistice scot în evidență un număr mare de avertizări aplicate beneficiarilor despre încetarea ajutorului social, dar și un număr mare de planuri individualizate pentru utilizarea rațională a ajutorului social. Acest fapt denotă încălcări a prevederilor legale în vigoare de către beneficiari, abuzul din partea acestora, utilizarea contrar destinației a prestației.

În acest sens, **sunt binevenite și recomandabile** vizitele periodice ale comisiei de monitorizare care au drept scop înlăturarea împrejurărilor care ar condiționa încetarea ulterioară a plății ajutorului social/APRA.

Cu referire la activitățile de informare a potențialilor beneficiari

Așa cum am reținut și în Raportul intermediar, în vederea utilizării eficiente a ajutorului social și a APRA și pentru a minimaliza numărul încălcărilor comise de către beneficiari, sunt binevenite activitățile de informare a potențialilor beneficiari sau a beneficiarilor. Mai mult de jumătate dintre intervieuați din rândul beneficiarilor sau a potențialilor beneficiari (a se vedea Anexa nr. 2 a raportului) cunosc ce este ajutorul social/APRA de la asistentul social, de la vecini sau radio/TV. Acordul de cooperare și prestarea lucrărilor în interes comunitar sunt două aspecte importante despre care au fost întrebați respondenții. Totuși, analiza datelor statistice denotă o slabă cunoaștere a prevederilor legale care reglementează ajutorul social și APRA atât de către beneficiari/ potențiali beneficiari, dar și de către persoanele cu competențe nemijlocite în acest domeniu.

Reieșind din constatările enunțate, **recomandăm desfășurarea activităților de profesionalizare/instruire** (sporirea calificării) organizate pentru funcționarii din cadrul diferitor servicii administrative. Doar astfel va fi posibilă diseminarea calificată și corectă a informației către beneficiari sau potențialii beneficiari ai ajutorului social sau ai APRA.

Cu referire la implicarea beneficiarilor în activitățile de interes comunitar

Articolul 15² din Legea 133/2008 prevede că *”șomerii înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social prestează, la solicitarea primarului, activități de interes comunitar, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă și a normelor de securitate și sănătate în muncă”*. Analiza informațiilor colectate în prima fază de monitorizare în baza interviurilor cu beneficiarii de ajutoare sociale și reprezentanții primăriilor a demonstrat o slabă cunoaștere a prevederilor legale citate, iar beneficiarii cel mai frecvent nu sunt informați despre posibila lor implicare în activitățile de interes comunitar. Informațiile oferite de primării în etapa a doua de monitorizare a demonstrat că în linii mari se păstrează aceeași tendință, cu unele excepții: autoritățile locale implică prea puțin sau sporadic beneficiarii de ajutoare sociale în activități de interes comunitar.

Respectiv, **recomandăm APL** (primăriilor) să facă uz de prevederile legale și să asigure implicarea plenară a beneficiarilor de ajutoare sociale în activitățile de interes comunitar, să ducă evidența acestora. În același timp, urmează a fi consolidate parteneriatele cu structurile de asistență socială pentru a colabora și a monitoriza activitățile prestate.

Cu referire la stabilirea indicatorilor de bunăstare

Statutul de beneficiar al ajutorului social se acordă familiei defavorizate. Vulnerabilitatea se determină, reieșind din venitul global mediu lunar raportat la venitul lunar minim garantat și care a acumulat, la indicatorii de bunăstare, un punctaj mai mic sau egal cu cel stabilit pentru evaluarea bunăstării. Anexa nr. 5 din Regulamentul 1167/2008 conține lista caracteristicilor și punctajul aferent pentru evaluarea bunăstării familiei. Printre identificatori sunt prezente caracteristici pe care le considerăm irelevante. Spre exemplu nu considerăm că prezența calculatorului sau a mașinii de spălat autonome într-o gospodărie sunt indicatori, în baza cărora poate fi determinat nivelul de bunăstare al familiei și care ar putea influența stabilirea dreptului la ajutor social/APRA. Notăm faptul că o bună parte a persoanelor intervievate pe parcursul monitorizării au opinat că indicatorii nu sunt întocmai racordați la condițiile reale.

În context, **considerăm necesară și recomandăm reevaluarea** de către Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale a indicatorilor de bunăstare, stabiliți la Anexa nr.5 la Regulamentul 1167/2008 prin racordarea acestora la condițiile reale.

Către: **Direcția asistență socială și protecția familiei** _____
(se va indica expres localitatea)

SOLICITARE DE INFORMAȚII

În temeiul Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație și prevederilor articolelor 3 și 13 din Legea asistenței sociale, solicităm respectuos furnizarea următoarelor informații de interes public ce țin de alocarea și monitorizarea ajutorului social pe parcursul anului 2020 în _____, conform tabelului de mai jos:
(se va indica expres satul, raionul, orașul)

Categorie informație solicitată	Număr
I. CERERI PENTRU OBTINEREA AJUTORULUI DEPUSE (total) dintre care:	
I.1. Cereri depuse în scris personal	
I.2. Cereri completate de asistentul social/angajatul DASPF	
Notă: Informația se referă la <u>toate cererile depuse</u>, indiferent de faptul dacă au fost sau nu acceptate. În secțiunea I se va indica numărul total al cererilor pentru obținerea ajutorului social depuse în 2020 La I.1. se indică numărul cererilor depuse în scris personal de către solicitant La I.2. se indică numărul cererilor completate de asistentul social !!! Important: numărul de cereri calculat pentru ambele secțiuni (I.1-I.2) trebuie să coincidă cu numărul total al cererilor depuse, indicat la secțiunea I	
II. CATEGORIA POTENȚIALILOR BENEFICIARI: (cărei categorii de beneficiari cu statut special)	
II.1. au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	
II.2. persoane încadrate în diferite grade de dizabilitate	
II.3. sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	
II.4. se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani	
II.5. îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultativ al instituției medico-sanitare publice	
II.6. realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	
II.7 persoane incluse în două sau mai multe din cele 6 categorii indicate la secțiunile II.1-II.6	
Notă: Informația se referă la toate cererile depuse de solicitanți, indiferent de faptul dacă au fost sau nu acceptate. !!! Important: numărul de cereri calculat pentru toate cele 7 categorii (II.1-II.7) trebuie să coincidă cu numărul total al cererilor depuse indicat la secțiunea I tabelului	
III. CERERI AJUTOR ACCEPTATE/S-A RĂSPUNS POZITIV (total) dintre care:	
III.1. au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	
III.2. persoane încadrate în diferite grade de dizabilitate	
III.3. sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	
III.4. se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani	
III. 5. îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultativ al instituției medico-sanitare publice	
III.6. realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	
III.7 persoane incluse în două sau mai multe din cele 6 categorii indicate la secțiunile II.1-II.6	
Notă: Informația se referă la toate cererile depuse, indiferent de faptul dacă au fost sau nu acceptate.	

!!! Important: numărul de cereri calculat pentru toate cele 7 secțiuni (III.1-III.7) trebuie să coincidă cu numărul total al cererilor depuse (secțiunea I a solicitării de informații) – (minus) numărul total al cererilor respinse (secțiunea IV a solicitării de informații)	
IV. CERERI AJUTOR RESPINSE/REJECTATE SAU SOLUȚIONATE NEGATIV (total) dintre care:	
IV.1. au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	
IV.2. persoane încadrate în diferite grade de dizabilitate	
IV.3. sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	
IV.4. se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani	
IV.5. îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultativ al instituției medico-sanitare publice	
IV.6. realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	
!!! Important: numărul de cereri calculat pentru toate cele 6 secțiuni (IV.1-IV.7) trebuie să coincidă cu numărul total al cererilor depuse (secțiunea I a solicitării de informații) – (minus) numărul total al cererilor respinse (secțiunea III a solicitării de informații)	
V. Numărul anchetelor sociale completate (pentru solicitanții/beneficiarii din localitatea monitorizată)	
VI. Volumul ajutorului social stabilit (total per toți beneficiarii din raion)	
VII. Numărul beneficiarilor care au restituit ajutorul social încasat (primit) nejustificat	
VIII. NUMĂRUL DE BENEFICIARI A CĂROR AJUTOR SOCIAL A FOST MODIFICAT (total), dintre care:	
VIII.1. au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației	
VIII.2. persoane încadrate în diferite grade de dizabilitate	
VIII.3. sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar	
VIII.4. se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani	
VIII.5. îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultativ al instituției medico-sanitare publice	
VIII.6. realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților	
!!! Important: suma numerelor de la secțiunile VIII.1.-VIII.7 trebuie să coincidă cu totalul general indicat la secțiunea VIII.	
IX. NUMĂRUL DE BENEFICIARI A CĂROR AJUTOR SOCIAL A FOST ÎNCETAT/STOPAT (total), dintre care pe motivul:	
IX.1. familia nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege;	
familia își schimbă locul de trai;	
IX.2. persoana solitară care a beneficiat de ajutor social și/sau de ajutor pentru perioada rece a anului a decedat sau a fost declarată dispărută;	
IX.3. familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă, precum și în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului;	
IX.4. șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de	
IX.5. muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar;	
IX.6. familia a refuzat semnarea acordului de cooperare;	
IX.7. familia care a semnat acordul de cooperare nu îndeplinește repetat obligațiile asumate	
!!! Important: suma numerelor de la secțiunile IX.1.-IX.7 trebuie să coincidă cu totalul general indicat la secțiunea IX	
X. Numărul rapoartelor de utilizare a ajutorului social întocmite (pentru/în localitatea monitorizată)	
XI. Numărul proceselor-verbale privind utilizarea conformă/neconformă a ajutoarelor întocmite (pentru/în localitatea monitorizată)	
XII. Numărul de planuri individualizate de asistență pentru utilizarea rațională a ajutorului social întocmite (pentru/în localitatea monitorizată)	
XIII. Numărul de avertizări a beneficiarilor despre încetarea dreptului la ajutor social în cazul constatării de către comisie a neîndeplinirii repetate a obligațiilor ce decurg din acordul de cooperare cu structura teritorială de asistență socială (pentru/în localitatea monitorizată)	

XIV. Numărul deciziilor de acordare/neacordare a ajutorului contestate <u>(pentru/în localitatea monitorizată)</u>	
XV. Numărul deciziilor instanțelor de judecată emise privind acordarea/neacordarea ajutorului social <u>(pentru/în localitatea monitorizată)</u>	

Suplimentar informațiilor incluse în tabel, solicităm respectuos să ne remiteți copia listei membrilor comisiei de monitorizare (pentru localitatea monitorizată _____), cu specificarea expresă a numărului membrilor comisiei de monitorizare;

Solicităm respectuos ca toate informațiile enumerate mai sus să fie furnizate, cu respectarea termenelor prevăzute de legislație, la următoarea adresă de contact (*se va indica adresa poștală*) sau în format electronic la (*se va indica adresa de e-mail*).

Cu respect,

Nume, prenume

Funcție, denumirea AO

INTERVIURI BENEFICIARI/POTENȚIALI BENEFICIARI

Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc ce este ajutorul social/pentru perioada rece a anului	136	66%
Cunosc, dar nu în detalii	60	29%
Nu cunosc	10	5%
	206	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc care sunt documentele necesare pentru stabilirea ajutorului	111	56%
Cunosc, dar nu în detalii	75	38%
Nu cunosc	13	7%
	199	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc cine stabilește ajutorul social/ajutor pentru perioada rece a anului	134	68%
Nu cunosc	64	32%
	198	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc care este perioada pentru care se stabilește ajutorul social	104	52%
Nu cunosc	95	48%
	199	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc care este perioada pentru care se stabilește ajutorul pentru perioada rece a anului	112	57%
Nu cunosc	86	43%
	198	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Cunosc care este mărimea ajutorului pentru perioada rece a anului	128	65%
Nu cunosc	70	35%
	198	100%
Beneficiari/potențialii beneficiari ai ajutorului social/pentru perioada rece a anului	#	%
Au fost informați despre posibilitatea de a beneficia de ajutor	148	74%
Nu au fost informați despre această posibilitate	51	26%
	199	100%
Dacă au fost informați, de către cine	#	%
Asistentul social	84	47%
Reprezentanții APL (secretar, primar)	13	7%
Vecini	54	31%
De la Radio/TV	26	15%
	177	100%
Beneficiarii/potențialii beneficiari știu unde pot fi depuse cererile pentru acordarea ajutorului social/ajutorului pentru perioada rece a anului	#	%
Numărul care știu	172	87%
Numărul care nu știu	26	13%
	198	100%

Au depus beneficiarii/potențialii beneficiari cerere de acordare a ajutorului	#	%
A fost ignorată (nu au obținut nici un răspuns)	9	6%
A fost acceptată și au obținut ajutor	134	88%
A fost refuzat acordarea ajutorului	10	7%
	153	100%
Beneficiarii /potențialii beneficiari au o decizie de acordare a ajutorului social/pentru perioada rece a anului, dar ajutorul nu a fost plătit	#	%
Da	6	4%
Nu	143	93%
	0	100%
Beneficiarii /potențialii beneficiari au fost informați de unde poate fi ridicat ajutorul social/pentru perioada rece a anului	#	%
Da	159	83%
Nu	33	17%
	192	100%
În privința beneficiarilor a fost întocmită o anchetă socială	#	%
Da	83	43%
Nu	21	11%
Nu știu	89	46%
	193	100%
Beneficiarii de ajutor au fost vizitați de comisie pentru verificarea modului de utilizare a ajutorului	#	%
Da	99	51%
Nu	46	24%
Nu știu	49	25%
	194	100%
Beneficiarii de ajutor cunosc ce este acordul de cooperare cu direcția/secția asistență socială și protecție a familiei	#	%
Da	51	27%
Nu	140	73%
	191	100%
Beneficiarii de ajutor au încheiat un acord de cooperare cu direcția/secția asistență socială și protecție a familiei	#	%
Da	47	25%
Nu	30	16%
Nu știu	112	59%
	189	100%
Beneficiarii ajutorului social au fost informați (atunci când este posibil) despre necesitatea implicării și prestării acțiunilor în interes comunitar	#	%
Da	89	48%
Nu	98	52%
	187	100%
Pentru care necesități utilizează ajutorul social	#	%
Cheltuieli de întreținere a gospodăriei	92	47%
Cheltuieli pentru copii	62	31%
Alte cheltuieli	43	22%
	197	100%

Dacă beneficiarii ajutorului social au fost implicați în activități de interes comunitar câte ore au prestat această activitate	#	%
Până la 10 ore	18	72%
De la 10 la 20 ore	3	12%
20 ore și mai mult	4	16%
	25	100%

INTERVIURI REPREZENTANȚI ASISTENȚA SOCIALĂ

Persoana interviuată este	#	%
Reprezentant direcție asistență socială	1	1%
Manager de caz	2	2%
Asistent social comunitar	99	97%
	102	100%
Persoana interviuată cunoaște ce reprezintă ajutorul social		
Da	97	94%
Parțial	5	5%
Nu cunoaște	1	1%
	103	100%
Persoana interviuată cunoaște ce reprezintă ajutorul pentru perioada rece a anului		
Da	99	96%
Parțial	3	3%
Nu cunoaște	1	1%
	103	100%
Persoana interviuată cunoaște dacă este necesar ca solicitantul să depună cerere de stabilire a ajutorului pentru perioada rece a anului		
Da	86	83%
Parțial	8	8%
Nu cunoaște	9	9%
	103	100%
Persoana interviuată cunoaște unde se înregistrează solicitarea de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	97	95%
Parțial	4	4%
Nu cunoaște	1	1%
	102	100%
Persoana interviuată cunoaște unde se înregistrează solicitarea de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	96	94%
Parțial	6	6%
Nu cunoaște	0	0%
	102	100%
Persoana interviuată cunoaște care sunt condițiile de stabilire a ajutorului social		
Da	88	85%
Parțial	12	12%
Nu cunoaște	3	3%
	103	100%
Persoana interviuată cunoaște care membri ai familiei se exclud de la stabilirea ajutorului social		
Da	92	89%
Parțial	10	10%
Nu cunoaște	1	1%
	103	100%

Persoana interviuata cunoaste cum se examineaza cererile de ajutor social		
Da	89	86%
Parțial	13	13%
Nu cunoaste	1	1%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste cum se calculeaza marimea ajutorului social		
Da	77	75%
Parțial	8	8%
Nu cunoaste	18	17%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste care este cuantumul minim lunar al ajutorului social		
Da	75	74%
Parțial	7	7%
Nu cunoaste	20	20%
	102	100%
Persoana interviuata cunoaste care este marimea ajutorului pentru perioada rece a anului		
Da	95	92%
Parțial	6	6%
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste ce se subintelege prin indicatorii de bunastare		
Da	80	78%
Parțial	22	21%
Nu cunoaste	1	1%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste cum se determina venitul lunar minim garantat al familiei		
Da	83	82%
Parțial	11	11%
Nu cunoaste	7	7%
	101	100%
Persoana interviuata cunoaste cum se calculeaza venitul global mediu lunar al familiei? Care venituri se iau in calcul la stabilirea venitului global mediu lunar al familiei		
Da	86	83%
Parțial	15	15%
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Persoana interviuata care tipuri de venituri nu se iau in considerare la calcularea venitului global mediu lunar al familiei		
Da	87	84%
Parțial	12	12%
Nu cunoaste	4	4%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste cum se evalueaza bunastarea familiei in vederea stabilirii ajutorului social si/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului		
Da	89	86%
Parțial	12	12%

Persoana interviuata cunoaste cum se evalueaza bunastarea familiei in vederea stabilirii ajutorului social si/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului		
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Cunoaste care este termenul de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social si/sau ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	94	91%
Parțial	7	7%
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste care sunt etapele de stabilire a ajutorului social		
Da	85	83%
Parțial	15	15%
Nu cunoaste	3	3%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste de cand incepe plata ajutorului social		
Da	92	89%
Parțial	10	10%
Nu cunoaste	1	1%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste in ce conditii se modifica cuantumul ajutorului social		
Da	88	86%
Parțial	11	11%
Nu cunoaste	3	3%
	102	100%
Persoana interviuata cunoaste cat timp se plateste ajutorul social		
Da	91	88%
Parțial	8	8%
Nu cunoaste	4	4%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste in ce conditii inceteaza plata ajutorului social si/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului		
Da	94	91%
Parțial	7	7%
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste cine avertizeaza beneficiarul despre incetarea dreptului la ajutor social si in ce termen		
Da	91	89%
Parțial	10	10%
Nu cunoaste	1	1%
	102	100%
Persoana interviuata cunoaste care decizii pot fi contestate in instanta de contencios administrativ		
Da	81	79%
Parțial	19	18%
Nu cunoaste	3	3%
	103	100%

Persoana interviuata cunoaste cine intocmeste raportul de utilizare a ajutorului social		
Da	84	82%
Parțial	14	14%
Nu cunoaste	5	5%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste in ce conditii beneficiarul restituie intreaga suma care i-a fost platita nejustificat		
Da	91	88%
Parțial	10	10%
Nu cunoaste	2	2%
	103	100%
Persoana interviuata cunoaste cine este responsabil de monitorizarea utilizarii ajutorului social conform prevederilor acordului de cooperare		
Da	77	75%
Parțial	21	21%
Nu cunoaste	4	4%
	102	100%
Persoana interviuata cunoaste cum este asigurata evidenta beneficiarilor de ajutor social si de ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	87	84%
Parțial	15	15%
Nu cunoaste	1	1%
	103	100%

INTERVIURI REPREZENTANȚI PRIMĂRII

Persoana interviuată cunoaște ce reprezintă ajutorul social	#	%
Da	68	75%
Parțial	23	25%
Nu cunoaște	0	0%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște ce reprezintă ajutorul pentru perioada rece a anului		
Da	68	75%
Parțial	22	24%
Nu cunoaște	1	1%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște cine poate fi solicitant de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	64	70%
Parțial	24	26%
Nu cunoaște	3	3%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște care sunt condițiile de stabilire a ajutorului social		
Da	58	64%
Parțial	30	33%
Nu cunoaște	3	3%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște unde se înregistrează solicitarea de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	60	67%
Parțial	25	28%
Nu cunoaște	4	4%
	89	100%
Persoana interviuată cunoaște care membri ai familiei se exclud de la stabilirea ajutorului social		
Da	57	63%
Parțial	29	32%
Nu cunoaște	5	5%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște cine stabilește ajutorul social		
Da	53	60%
Parțial	32	36%
Nu cunoaște	4	4%
	89	100%
Persoana interviuată cunoaște cine stabilește ajutorul pentru perioada rece a anului		
Da	54	59%
Parțial	33	36%
Nu cunoaște	4	4%
	91	100%
Persoana interviuată cunoaște cine verifică corectitudinea informației declarate în cererea de acordare a ajutorului social		
Da	59	65%

Persoana interviuata cunoaste cine verifica corectitudinea informatiei declarate in cererea de acordare a ajutorului social		
Parțial	30	33%
Nu cunoaste	2	2%
	91	100%
Cum apreciază persoana interviuata eficienta stabilirii/calculării indicatorilor de bunăstare		
Bună	13	23%
Satisfăcătoare	17	30%
Nu este corelată condițiilor reale	21	38%
Nu știu	5	9%
Persoana interviuata cunoaste din câți membri este constituită această comisie și reprezentanți ai căror entități includ		
Da	60	66%
Parțial	22	24%
Nu cunoaste	9	10%
	91	100%
Persoana interviuata cunoaste cine întocmește raportul de utilizare a ajutorului social		
Da	60	67%
Parțial	24	27%
Nu cunoaste	6	7%
	90	100%
Persoana interviuata cunoaste în ce condiții beneficiarul restituie întreaga sumă care i-a fost plătită nejustificat		
Da	61	69%
Parțial	21	24%
Nu cunoaste	6	7%
	88	100%
Persoana interviuata cunoaste cine este responsabil de monitorizarea utilizării ajutorului social conform prevederilor acordului de cooperare		
Da	56	63%
Parțial	28	31%
Nu cunoaste	5	6%
	89	100%
Persoana interviuata cunoaste cum și de cine este asigurată evidența beneficiarilor de ajutor social și de ajutor pentru perioada rece a anului		
Da	60	67%
Parțial	24	27%
Nu cunoaste	5	6%